

slovenska
DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

" Nespremenljiv pa ostaja cilj
ZDRUŽENE SLOVENIJE kot
SUVERENE DRŽAVE
slovenskega naroda".

Iz knjige: NEMINLJIVA SLOVENIJA

LETNIK XL - VOLUME XL

JANUAR-FEBRUAR 1989

ŠT. 1-2 NO. 1-2

UNIVERZITETNI PROFESOR DR. CIRIL ŽEBOT UMRL

S L O V O

Knjigo NEMINLJIVA SLOVENIJA, je rekel nekdo, ki dobro pozna slovenske razmere med vojno in po vojni, je Ciril Žebot napisal za vas vse. Prav res, za vse. Za vse, ki so v času revolucije stopili v vrste slovenskih rodoljubov, ki so se na kakršen koli način borili proti OF zaradi njenega lažnega obraza, češ, da se bori za slovensko osvoboditev in svobodo. Ob Žebotovi smrti je mnogim stopila v ospredje zavest, da je Ciril Žebot zadnjih pet let svojega življenja posvetil delu, ki naj bi ne le prikazalo, pač pa še več, razkrinkalo lažljivost Osvobodilne Fronte ter z dokumenti in dejstvi dokazalo potrebe in vzroke odpora proti njej. In njegov pogreb je bil priznanje njemu in potrdilo javnosti, da je nemajhna zasluga Čirota, ko je opravil tako prepotrebno in tako pomembno delo v prid nas vseh. Da se mu za to delo poklonijo so prišli na njegov pogreb prijatelji iz Clevelanda, Chicaga, Bridgeporta in New Yorka, iz Toronta in Ottawa; prišel je dr. Peter Remec, predsednik Lige Sloveskih Amerikancev, prišel je dr. Avguštin Kuk kot zastopnik Slovenske Narodne Zveze, prišel je g.p. dr. Kalist Langerholz, ki je bil predhodnik izdajatelj lista "Slovenska Država" v njenih začetkih v Chicagu. Napis na vencu "Pobudniku slovenstva", ki mu ga je poklonila Slovenska Narodna Zveza v Kanadi in napis "Velikemu Slovincu", ki mu ga je poklonila Liga Sloveskih Amerikancev, sta bila povzetek splošne sodbe o Čirotovih zaslugah za nas, slovensko politično emigracijo, in za slovensko stvarnost, ki se danes vse bolj zaveda nujnosti sanj o višarskem slovenstvu, za katerih uresničitev je dr. Žebot zastavil svoje mnogovrstne napore in svoje nemajhne sposobnosti. Zato je bil tudi Čirotov pogreb, dostojanstven in lep, predvsem izpoved priznanja Žebotovih zaslug in pravilnosti in stvarnosti njegovih razlag Ehrlichovega izročila, ki so ga mnogi izmed pogrebcev na Ehrlichovem pogrebu sprejeli kot svojo zaprisego.

V svoji knjigi "Neminljiva Slovenija" je Ciril Žebot podrobno popisal zasluge dr. Antona Korošca za slovensko univerzo ki se danes povsem neupravičeno imenuje Univerza Edvarda Kardelja. Ob smrti dr. Korošca mu je Slovenski Akademski Zbor zapel Gallusovo žalostinko "Ecce quomodo moritur iustus". Eden član tistega zbora je pel tudi v Washingtonskem Pregljevem zboru, ki je isto pesem Gallusa pel med pogrebno mašo zadušnico Cirila Žebota. Ob koncu maše pa mu je zapel zbor v slovo Slomškovo pesem "Glej-

CIRIL ŽEBOT

8-4-1914 9-1-1989

NOVICA O SMRTI

Dr. Žebot je umrl na svojem domu v Washingtonu v ponedeljek 9. januarja ob 7. uri zjutraj. Žalostna novica se je v hipu razširila med Slovenci v ameriški prestolnici. V naslednjih urah so jo izvedeli že v drugih mestih v Združenih državah in Kanadi ter v Celovcu, Trstu, Gorici, Rimu, Buenos Airesu in v Londonu, odkoder jo je kmalu sporočila v Slovenijo srbohrvaška oddaja BBC-ja, nato pa še slovenska. Isti večer so novice lahko slišali tudi poslušalci srbohrvaških oddaj GLASA AMERIKE iz Washingtona; slovenska oddaja je poročala o smrti in molitvah v pogrebem zavodu v četrtek zjutraj. V torek 10. januarja je sporočilo o smrti objavila AMERIŠKA DOMOVINA v Clevelandu, v sredo 11. januarja pa vodilna ameriška dnevnik NEW YORK TIMES in WASHINGTON POST. V Sloveniji je kratko poročilo vključila ljubljanska MLADINA, ki je bila tedaj v tisku in je izšla v četrtek 12. januarja to je na dan pogreba.

te že sonce zahaja", nam pa v opomin, da "vsi bomo enkrat zaspali, v hišo očev tovo šli..."

Kljub temu, da je družina - za pogreb sta prišli obe sestri iz Anglije - izrekla željo, da če kdo želi, bi naj bili darovi v Čirotov spomin v prid in korist dobredelnim ustanovam, je bilo ob krsti v pogrebem zavodu izredno veliko cvetja, med drugim šop belih in rdečih nageljnov, ki mu jih je poklonil Senator Frank Lausche; en šop pa mu je poklonilo Društvo Škofa Barage, washingtonske

podružnice Kranjsko Slovenske Katoliške Jednote, katere član je dr. C. Žebot bil. Morda je družini dobro delo, da so se ga prijatelji v tolikem številu spomnili in se udeležili molitev za njegov dušni blagor. Poleg molitev v pogrebem zavodu, ki jih je opravil Rev. Raymond Wadas, je Father Wadas tudi v yerskem nagovoru poudaril predanost dr. Žebota temu, kar je sodil, da je v dobro slovenstvu. Podobne misli je v zelo toplih besedah podal p.dr. Kalist Langerholz, Čirotov rojak, ki je po lepi slovenski navadi zmolil z vsemi navzočimi desetko žalostnega dela rožnega venca. Njegov govor kakor tudi govora dr. Kuka in 93-letnega Senatorja Lauscheta so objavljeni posebej.

Pogrebna maša zadušnica v četrtek 12. januarja je bila v prostorni cerkvi Georgetown univerze (Dahlgreen Chapel) ki je bila povsem zasedena, čeprav vreme tisti četrtek ni bilo ugodno. Glavni mašnik Rev. Eugene Poirier, S.J. (somaševala pri glavnem oltarju sta še Rev. Raymond Wadas in Rev. Joseph Zrinnyi ter ob straneh še pet duhovnikov) je v nagovoru pokazal še eno zaslužno in pogumno dejanje Žebotovo: njegov nastop na univerzi, da se zaustavi nepotreben razkroj krščanskega občestva na univerzi in ohrani neokrnjeno staro in bogato izročilo te katoliške ustanove.

Ob isti uri je daroval mašo-zadušnico za dr. Žebota slovenski duhovnik dr. Tone Kovačič v svoji župni cerkvi v Belmontu v Severni Karolini. Po pogrebni maši na univerzi Georgetown pa se ga je v toplih besedah spomnil 90-letni dr. Solterer, Dunajčan po rodu, dolgoletni Žebotov sodelavec, ki je pogosto skupaj z dr. Žebotom na televiziji predstavljal dosežke ekonomskega oddelka Georgetown univerze v Washingtonu. V nagovoru je dr. Solterer podčrtal, da se je Ciril Žebot globoko zavedal pomembnosti in vloge katoliškega gospodarstvenika, kar je sam tudi bil; tudi je poudaril, da je dr. Žebot bil trdno odločen posvečati svoje moči za uresničenje skladnosti splošnega družbenega, kulturnega in gospodarskega razvoja s skupnim sodelovanjem, v kar je zastavljal svoje moči. Dr. Solterer je bil ginjen, ko je govoril. Še bolj pa je bil ginjen dr. Mate Roessmann (govor dr. Roessmanna je priobčen posebej), ko se je sem in tja s tresočim glasom poslavljaj od Čirota ob krsti na pokopališču Mount Olivet, ki zdaj nudi dr. Žebotu poslednji dom.

Owned and published monthly by Slovenian National Federation of Canada.
 Lastnik in izdajatelj Slovenska Narodna Zveza v Kanadi
 646 Euclid Ave., Toronto, ON M6G 2T5
 Edited by Editorial Board
 Urejuje Konzorcij Slovenske Države
 Zastopnika konzorcija SD:
 Martin Duh Ludvik Jamnik
 Calle 105, No. 4311 79 Watson Ave.
 Villa Ballester, Argentina Toronto, ON M6S 4E2 Canada

Letna naročnina znaša: Za Kanado in ZDA 15.dol., za Argentino in Brazilijo po dogovoru. Anglija, Avstrija, Avstralija, Francija in druge države 12.dol.US. Po letalski pošti po dogovoru.

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

RADIO IN ČASOPISI POROČAJO

Washington:Glas Amerike

GLAS AMERIKE

je poročal v četrtek 12. januarja zjutraj takole:

Danes bo v Washingtonu na pokopališču Mt.Olivet pokopan ugledni washingtonski Slovenec, profesor ekonomije, dr.Ciril Žebot. Ob njegovi smrti sta bila objavljena nekrologa tudi v časopisih New York Times in Washington Post, ki sta večkrat objavila tudi njegova pisma.

Profesor Žebot, ki je bil 33 let star je prišel v Združene države leta 1947. in je poučeval ekonomijo na univerzi Duquesne v Pittsburgu, v zvezni državi Pennsylvania. Leta 1958 se je preselil v Washington in tu predaval na sloviti univerzi Georgetown. Bil je avtor številnih strokovnih knjig in člankov s področja ekonomije, njegovo zadnje slovensko delo, z naslovom Neminljiva Slovenija, pa je pred kratkim izšlo v Celovcu.

Washingtonska slovenska skupnost se je poslovila od njega sinoči s posebno svečanostjo v pogrebem zavodu, ki so ji prisostvovali tudi številni ameriški predstavniki in pokojnikovi poklicni sodelavci. Dr. Žebotovo življenjsko delo je orisal senator Frank J.Lausche, s katerim sta bila ves čas dobra prijatelj in sodelavec.

Senator Lausche je videl v pokojniku odločnega borca za človekove pravice za svobodo, za Ameriko in za rodno Slovenijo. Zbranim je tudi povedal, da je bilo pokojnemu profesorju Žebotu v veliko zadoščenje, ko je na njunem zadnjem srečanju bral v slovenskem mladinskem glasilu, da tudi zanje velja za prijatelja Slovenije.

Cleveland: Pesmi in melodije iz lepe Slovenije

C L E V E L A N D

Slovenska radijska oddaja PESMI IN MELODIJE IZ LEPE SLOVENIJE v Clevelandu, ki jo vodi dr. Milan Pavlovič, je počastila spomin pokojnega na večer pred pogrebom z besedo in pesmijo:

" V Washingtonu je umrl dr.Ciril Žebot, ekonomist, profesor na jezuitski Georgetown Univerzi, ki mu je vse življenje bit prevevala ljubezen do slovenskega naroda.To so mu priznali tudi v domovini, saj je pred mesecem revija Mladina zapisala:

Kdo ne pozna dr.Žebota, prijatelja Slovenije? Bog ga je ohranil, da je sad te ljubezni, njegova knjiga spominov in spoznanj Neminljiva Slovenija izšla, potem ga je poklical. Vizija Višarskega slovenstva njegovega učitelja,duhovnika Lamberta Ehrlicha - pogled na celotno s slovenskimi ljudmi poseljeno ozemlje v okviru geografskih silnic in zgodovinskih tokov,z gorske višine pod Mariji -nim zavetjem zunaj meja,umaknjen od zatohlega vzdušja vsakdanjega pehanja -je odkrival tiste osnovne vzgibe biti naroda, ki so iz čistih izvirov kipeli k dokončnemu izoblikovanju, uresničitvi in dopolnitvi. Ob tem višarskem kresu je mladi študent prižgal plamenico svoje življenjske zaveze boju za dokončno uveljavitev slovenskega naroda.Po Ehrlichovi smrti je to plamenico razžarel še ob stret mučeništva njegovega vzornika in pokojni Ciril jo je nosil skozi viharje ki so zajeli domovino, jo ohranil in jo v svetu zasadil, da je skupno z drugimi tistih, ki so se mu pridružili - posta-

London:BBC

BBC - slovenska in srbo-hrvaška oddaja je poročala o dr.Žebotovi smrti v treh oddajah.

Dne 9.1.1989 je poročala sledeče:

Londonski dnevnik končujemo z vestjo, ki smo jo prijeli iz Washingtona, kjer je danes zjutraj v 74 letu starosti umrl dr. Ciril Žebot, eno najvidnejših imen takomenovane slovenske politične emigracije. Slovenijo je zapustil leta 1943, v Washingtonu pa je na tamkajšnji univerzi Georgetown vrsto let predaval politično ekonomijo. V Slovenijo se je vrnil samo enkrat in sicer leta 1968, ko se je v Ljubljani kot napol uradni obiskovalec zadržal nekaj dni. Okoliščine, v katerih je lahko prišlo do tega obiska so v slovenski javnosti še vedno uradno nepojasnjene. Dr. Žebot, ki je bil močan zagovornik ideje o neodvisni slovenski državi, je o tem objavil več knjig- svoje življenjsko delo z naslovom NEMINLJIVA SLOVENIJA pa je dokončal in ga izdal pri Mohorjevi družbi v Celovcu vsega nekaj mesecev pred smrtjo.

London: BBC

Pod naslovom " Funeral, dr.Ciril Žebot", Washington,D.C.12.januarja 1989.poroča:

V četrtek 12. januarja je bil v Washingtonu pokopan slovenski ekonomist, profesor na tamkajšnji univerzi "Georgetown" dr. Ciril Žebot. Pogreba so se udeležili v velikem številu slovenski rojaki iz ZDA in Kanade ter ameriški predstavniki.

V pogrebnih nagovorih so naglašali ljubezen Žebota do Slovenije in njegovo prizadevanje za demokratično ureditev Jugoslavije, predvsem pa za suverenost slovenskega naroda. Kot si je želel mu je bilo naklonjeno dovolj časa, da je končal svojo najnovejšo knjigo "Neminljiva Slovenija"(eno od vrste knjig, razprav in člankov, ki jih je napisal še preden je zapustil Jugoslavijo leta 1943, in pozneje v Rimu in ZDA.

V nadaljevanju poročil o smrti Cirila Žebota, je v svoji oddaji 18. januarja londonski BBC posvetil njemu tudi osmrtnico. Narator Frank Kastelic je poleg kratkega življenjepisa omenil tudi pokojnikovo znanstveno delovanje in posvetil več minut oddaji, ki je tudi vključevala 2 minuti "živega Žebota" iz interviewja, ki ga je Žebot imel s BBC v aprilu zadnjega leta in ga je BBC prenašala v nedeljo 20. novembra.

WEDNESDAY, JANUARY 11, 1989

THE WASHINGTON POST

OBITUARIES

CYRIL A. ZEBOT
 GTU Economics Professor

Dr. Cyril A. Zebot, professor emeritus of economics at Georgetown University where he taught more than 20 years before retiring in 1979, died of cancer Jan. 9 at his home in Washington.

He wrote books, technical articles, and newspaper pieces that dealt with the history, politics and economics of his native Slovenia and of Eastern Europe. He had contributed opinion pieces to such newspapers as The Washington Post, the New York Times and the Wall Street Journal.

Dr. Zebot received a doctorate in law and economics in his native Yugoslavia before coming to this country in 1947. He taught at Duquesne University before joining the Georgetown faculty in 1958.

Survivors include his wife, Jean, of Washington; two sons, Frank, of Detroit, and Cy, of Shreveport; two brothers, Frank, of Santa Ana, Calif., and Joe, of Canada, and three sisters, Mara Beninger of Yugoslavia, and Dora Lovrencic and Anka Stuttgart, both of Great Britain.

WEDNESDAY, JANUARY 11, 1989

OBITUARIES

THE NEW YORK TIMES

Cyril A. Zebot

Professor, 74

Cyril A. Zebot, a retired professor of economics at Georgetown University and a Slovenian nationalist who vigorously opposed the postwar Communist regime in Yugoslavia, died of lung cancer Monday at his home in Washington. He was 74 years old.

Professor Zebot, a graduate of the University of Ljubljana, came to the United States in 1947 and taught at Duquesne University before joining the Georgetown faculty in 1958. He retired in 1978 but continued to write and lecture until his final illness.

His latest book, a political history of the Slovenian nation addressed to the young people of the region, was published last month in Austria. According to colleagues, it is being distributed surreptitiously in the Slovenian republic.

la svetilnik, ki je vsa ta povojna leta svetil slovenskim ljudem v svetu in doma, dokler se tema ni začela umikati in se zaznavati svit napovedujoče se zore. Jutri bo truplo pokojnega dr.Cirila Žebota položeno k večnemu počitku v naši prestolnici. Ker mi ni bilo dano, da bi se osebno poslovil od njega, naj se med Clevelandskimi Slovenci prijatelju, ki naju je vezala do svojega dokončnega udejanjenja izkristalizirana slovenska misel, slovenska država, oglasi tista tako slovenska - otožna, ki v tej priredbi nosi naslov: Prijatelju v spomin. Bog naj ti bo v nebeški domovini bogat plačnik."

Milwaukee :Slovenska radijska ura:

Svojim poslušalcem v Milwaukeeju in okolici je slovenska radijska ura, ki jo vodita Vladislav in Iza Kralj, posvetila del svojega sporeda pokojnikovemu delu in življenju.

SKROMNA-NEIZOGIBNA OBJAVA:

Ljubljanska Mladina poroča

dne 13.jan. 1989:

UMRL

V Washingtonu se je poslovil dr.Ciril Žebot.

POSLOVILNE BESEDE V POGREBNEM ZAVODU

SENATOR IN GUVERNER
FRANK J. LAUSCHE

Mrs. Žebot and members of the Žebot family!

Mourners assembled here to-night to-day to pay tribute to one of our companions who has been called to the world beyond. This task of speaking in praise of Cyril is a pleasant one, and is one that I cherish deeply.

30 years ago I met him here in Washington. At that time there was formed a bond that was firm and grown ever since. 30 years of companionship, 30 years of knowledge of what he really is. I know him from his work in the academic world. It was superb and highly successful. I know of his devotion to his family, to the moral code of the Church. It was sound and devoted, never in doubt. I know of his devotion to the land of his adoption, the United States and I know of his unbroken love for his native Slovenia. Throughout the years he has fought the battle advancing the cause of freedom for the Slovenian people in Yugoslavia and people throughout the world. Deep has been his devotion to the belief that WHEN THE LORD GAVE THE MAN THE POWER TO THINK, THE TONGUE TO SPEAK, AND THE EARS TO HEAR, HE INTENDED THAT MAN SHALL HAVE THAT RIGHT WITHOUT INTERFERENCE BY THE GOVERNMENT. He believed in that principle and he fought for it to the end. Noble has been his character, devoted has he been to his family and I adore him for it.

To-night we gathered to pay departing words to him. To me, there will never be departing words.

Cyril Žebot impressed himself upon me without ability to understand. And I might say as we gather here and pay tribute to him and to his family, I would say: call upon the words of the Slovenian poet; to the priest: you may deliver the eulogy

and the prayers of the church; to the choir in the steeple: you may sing hymns of mourning; to the citizens: you may bring flowers to the mourning-rooms, paying your tribute to the departed man! All these things you may do, but it now comes to the bestowal of the blessings: "the blessings I reserve to myself and to my family" says Mrs. Žebot; "the blessings upon his body shall bear the teardrops that shall fall from my eyes!" So are the words spoken by Mrs. Žebot.

Cyril, warrior, rest in peace! Thy fight has been long and laborious. YOU NEVER GAVE UP YOUR INTEREST IN THE CAUSE OF SLOVENIA. The land which you loved, you became a fugitive from. You did not dare to go back to it. The word was current, that if you did, you would have been subjected to prosecution by the Slovenian communists without end.

I visited Cyril last Christmas Day and while I was there we spoke about his book and he called to bring to him a statement made by ljubljanska "Mladina" and he read the statement and it was in effect: "Cyril Žebot, enemy of communism and deep friend of Slovenia." That was tonic to him. That was the supreme joy and I could see in his eyes the everlasting goal that for Slovenia there shall someday come again freedom in the fullest degree.

Cyril, warrior, rest, rest in peace! Thy fight is over. It has been great and beautiful throughout your whole life. We adore you, we praise you and we wish you peaceful life in the world hereafter.

Thank you for your contribution to our life and our citizens. Thanks very much!

p.dr. KALIST LANGERHOLZ, OFM

se poslavlja od sorojaka:

Zgubili smo borca za slovenski narod!

Bog ga je ohranjal vsa leta sedaj, da je branil svoje slovensko ljudstvo, ki je bilo brez branilca, brez pravnikarja izročeno morilcem. Ta je ostal in stalno svoje ljudstvo branil. Jaz mu dam kredit in Vi mu daste vso čast. Cyril Žebot!

In Bog ga je ohranil do danes, da je napisal svojo knjigo o Neminljivosti Sloveniji, z vso ljubeznijo, z vso pravičnostjo, da bo ves svet lahko sodil nedolžnost in krivico.

Danes smo se tukaj zbrali, da vzamemo slovo od njega. Najlepše slovo je če zmolimo vsaj eno desetko sedaj v čast Mariji Pomagaj, katero je on zelo častil, da bi ta naša Mati v nebesih in njegova priprošnja v nebesih za nas in za svoj narod bila uslišana! (sledí desetka.)

dr. AVGUŠTIN KUK,
svojemu sočlanu
in prijatelju Čirotu:

Dear Friends:

Roman poet Catullus, attending the funeral of his beloved brother in far away country of Asia Minor, had to cross many countries and many seas to pay tribute to him.

Like Catullus, we too, dear Čiro, came from near and far, from many countries, over the seas, to bid you farewell on your journey to eternity.

Tireless herald of Truth and Justice, fearless defender of human rights and democracy in this vale of sorrow,

you will now join the other ambassadors of the Slovenian nation in eternity, to obtain from the Lord of all nations for the Slovenes a peaceful and free "Heaven under Triglav!"

Čiro, Ave atque Vale,
'till we meet again!

To Mrs. Žebot and Family, to the families of the family, to brothers and sisters and other relatives: our most sincere and deepest sympathy. May God bless you all! We are sharing your sorrow!

V CERKVI IN NA POKOPALIŠČU

REV. J. EUGENE POIRIER, S.J.

Pri pogrebni maši v Dahlgreen kapeli na Georgetown Univerzi se je poslovil od dr. Žebota Rev. J. Eugene Poirier, S.J. Potem ko je razložil skrivnost smrti in vstajenja, je nadaljeval tako-le:

"Cyril was a man of faith, who lived a Christ-like life.

He came to Georgetown at a time when everyone still considered it a Catholic University. There were crucifixes in the classrooms. Teachers started their undergraduate courses with a blessing and a prayer. Theology for all went far beyond the Problem of God. Students, faculty, and administrators alike, it was hoped, were to live exemplary lives in accordance with the principles and norms of the Catholic Church. The idea of university was still the old-world notion, which Cyril cherished, of a teaching faculty in search of knowledge and truth to impart to the younger generation.

It was a heyday of Jesuit education in America, when Jesuits and their associates could pride themselves on forming young people who could think on their own two feet. They might not have known it all, but they had the formation needed to complete their own education in the field of their choice.

These ideas and notions, so dear to Cyril, began to erode gradually. Oh! we kept on talking about excellence. However, we no longer had the courage to impose its prerequisites. As Georgetown expanded, the faculty lost much of its influence to a growing administration. A new vocabulary and a new orientation crept into the campus: interdisciplinary, intercultural, Marxist liberation theology, all very trendy and generally supported by the mass media, without always, on the students' part, an adequate a priori

knowledge of any particular discipline, nor the assimilation of one's own culture and religion. Slowly, but surely, Georgetown University is succumbing to the faith experienced by the ivy league universities it tries to emulate: secularization.

Cyril, the catholic scholar, suffered a great deal from this erosion of values and concepts. As Chairman of the Department of Economics, he tried to buck the tide of bureaucratization. As full professor, he appreciated the need for an ordered sequence of courses in logic, in mathematics, in philosophy, and yes, in theology, as prerequisites to excellence at Georgetown University. Even if some could not agree with all his views, all will agree that his life and conduct at Georgetown have always remained professional and exemplary.

When he reached retirement age, he had to retire, because he was no longer in the modern trend of things. As a true Christian, Cyril accepted the will of God and kept on doing his research on his own time. Perhaps his dearest intellectual moments came with the publication of his book in Slovenian, on the economics of his beloved Slovenia.

It was his inimitable way of helping people left behind the Iron Curtain. Ironically, cancer and death prevented him from completing its English version.

Cyril, the catholic intellectual and scholar, in life and in death, followed in the footsteps of his Lord and Savior Jesus Christ. He submitted his will to the will of the Father. And for this, we know in faith that he shares in abundance in God's life. For him, death is but a passage from a long struggle for excellence to an eternal life of achievement in Christ Jesus, our Lord....

Dr. MATE RESMANN SE POSLAVLJA

Stojimo ob odprtem grobu Cirila Žebota. Prekmalu je odšel od nas. Njegova navzočnost je bila tako močna v njegovem delovanju in delu, da je za njim zasiljala med nami grozna praznina in naša žalost je globoka.

Cirila Žebota sem videl prvič kot 15 let star fant na zborovanju Slovenske Dijaške Zveze na gori Oljki, kjer je bil ognjevit govornik. Velika večina tukaj navzočih se spominjamo svoje mladosti v naši slovenski domovini, kjer smo kot udje malega naroda bili polni vere, upanja, ljubezni in skoraj neomejenega idealizma.

Potem v tem času je Ciril začel hoditi svojo zrelo in moško pot v slovenski svet, sledil svojim vzornikom, pokojnemu očetu, ki je bil žrtev nacizma, slovenskemu voditelju dr. Antonu Korošču in mislecu, vidcu in mučniku, prof. dr. Lambertu Ehrlichu.

In nato so prišla leta stiske, groze in strahu, leta vojne in revolucije ko so življenja bila v nevarnosti sleherni trenutek. To so bili časi strahu pa tudi časi poguma. Zrušil se je med nami steber slovenske državne misli, borec za zagotavljanje in uveljavljanje slovenske suverenosti. Vendar je upanje, da seme njegove misli ni padlo med trst in osat, ampak je padlo na plodno zemljo, ne samo med Slovenci v svetu, ampak tudi med Slovenci v domovini, kar je najvažnejše in kar je največje zadoščenje pokojnemu Cirilu.

Poslavljamo se od Tebe Ciril, in naj Ti rečem, kakor je Fortinbras se poslovil od Princa Hamleta:

"Pojdi z Bogom, dragi Princ, ne Princ po krvi, ampak Princ po duhu, zbogom!"

PAR MISLI OB SMRTI Dr. CIRILA ŽEBOTA VELIKEGA BORCA ZA SLOVENSKO SVOBODO

Pisatelj tega članka se je prvič srečal s pokojnim Čirotom jeseni 1929 na mariborski klasični gimnaziji ter ostal z njim v najiskrenejšem prijateljstvu do njegove smrti 1989. Zelo malo prijateljstev traja 60 let.

Vse njegove življenje je bilo osredotočeno v njegovi globoki, neomajni ljubezni in zvestobi slovenskemu narodu, svoji družini in Bogu.

Njegova globoko zasidrana ljubezen do svoje rodne domovine in njegova neomajna vera v svetlejšo bodočnost slovenskega naroda sta izražane v njegovi besedah in dejanjih.

Vedno je nosil s seboj veliko tiste svoje širokosrčne prijaznosti, ki so je bili v obilni meri deležni številni prijatelji v Mariboru, Ljubljani, Rimu, Torontu, Clevelandu, Pittsburghu, Washingtonu in drugod.

Naš narod postaja zrelejši z leta v leto, naša narodna in državna zavest raste in se širi doma in po svetu, toda našega Čirota ne morem narediti večjega v smrti kot pa je bil v življenju.

PŠENIČNO ZRNO, KI PADE V ZEMLJO IN UMRE, OBRODI OBILO SADOV

Posvetimo teh par misli človeku in prijatelju, možu in očetu, ki je v svojem življenju pustil neizbrisne stopinje ter ga prav zato ne bomo pozabili. Vse svoje moči je razdal za slovensko in krščansko idejo. Svojo dediščino, ki jo je prejel ob zibelki, je vso razdal. Prišel je pred Boga s polnimi rokami dobrih del.

Vedno se ga bomo spominjali kot je bil: Človek kristalno-čistega značaja, odprt in odkritosrčen prijatelj, nekompromisen zagovornik in branilec slovenske državne ideje, kritičen ocenjevalec slovenske preteklosti, oster kritik totalitarne sedanjosti in neomajen v svoji veri, da bo naš ljubljani narod, katerega poldruga tisočletna zgodovina je en sam neprestan in nepopustljiv boj za obstanek, prešel v sončno jutro velikonočnega Vstajenja.

Sedaj počiva ter uživa opojne barve svobodnih božjih svetov, gleda na bodočnost Cankarjevih "Nebes pod Triglavom" in čaka Vstajenja na božji njivi univerzalnega bratstva in svobode v Washingtonu.

Nam pa govori iz groba eno samo, večno tolažbo, ki jo je že Platon položil v usta Sokratu, ko se je poslavljajal s sveta:

"Zdaj pa je, bratje, prišla ura, da gremo. Vi v življenje, jaz pa v smrt. Kdo izmed nas pa gre boljšemu nasproti, je prikrito vsem, razen Bogu!"

Dr. Jose Planinšič

ŽIVLJENJE IN DELO Dr. CIRILA ŽEBOTA

Dr. Mate Roessmann

Univerzitetni profesor gospodarskih ved, slovenski javni delavec od rane mladosti pa do svoje smrti, v domovini in v svobodnem svetu, protagonist slovenske državne misli, dr. Ciril Žebot se je rodil 8. aprila 1914 v Mariboru. Bilo je to približno tri mesece pred začetkom prve svetovne vojske, katere konec je pomenil veliko prelomnico v slovenski zgodovini.

Rodil se je v družini, ki je bila utrjena v slovenskih narodnih bojih za severno mejo pri Št. Ilju ob Muri. Od tam izhaja Žebotov rod, Cirilov oče se je preselil v Maribor na željo dr. Antona Korošca, da bi pomagal pri urejevanju važnih slovenskih listov, ki jih je tam tiskala Cirilova tiskarna.

Ko je mladi Ciril začel hoditi v osnovno šolo v Mariboru, je bila slovenska severna meja pri Št. Ilju tudi že severna meja kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, kasnejše Jugoslavije. Po končanih predpisanih letih osnovne šole se je nadarjeni Ciril odločil za klasično izobrazbo in se vpisal na klasično gimnazijo v Mariboru. Že v srednješolskih letih se je udeleževal v vrstah dijaškega Orla in se pridružil Slovenski dijaški zvezi, organizaciji katoliškega dijaštva. Junija leta 1932. je maturiral in končal svojo srednješolsko izobrazbo.

Na jesen 1932 je abiturient Ciril Žebot odpotoval iz Maribora v Ljubljano, slovensko politično in kulturno središče, da bi tam začel svoje univerzitetne študije. Vpisal se je na pravno fakulteto ljubljanske univerze. Univerza v Ljubljani, takrat edina slovenska univerza, je bila sicer nepopolna, ker ni imela popolne medicinske fakultete, ni imela svoje knjižnice, pa tudi sicer je bila okrnjena v raznih strokah in močno prikrajšana za denarnimi sredstvi. Pravna fakulteta pa na akademski ravni ni prav nič zaostajala za pravnimi fakultetami velikih in znanih srednjeevropskih univerz. Pravna fakulteta je tiste čase v svoje študije vključevala tudi gospodarske vede. Jeseni 1932 se je Ciril pridružil krogu študentov okrog univerzitetnega profesorja dr. Lamberta Ehrlicha, ki je bil duhovni vodja Slovenske dijaške zveze in postal duhovni vodja tudi novo ustanovljenega akademskega kluba Straža. Takrat se je začela kovati vez razmerja učenec-učitelj med Cirilom in prof. Ehrlichom, ki se ni pretrgala do smrti obeh. Najmočnejša in najvplivnejša leta pa so bila leta vojske in revolucije.

Akademik Ciril Žebot se v svojih akademskih letih ni le pridružil študentskim organizacijam v njih splošnem delovanju, ampak se je tudi z dušo in srcem vrgel v delo za izpopolnitev ljubljanske univerze pri posebnem akcijskem odboru. Prvi sad teh naporov je bila zgradnja Plečnikove univerzitetne knjižnice. V akademskih letih se je začelo tudi zaupno razmerje med njim in dr. Antonom Koroščem, takrat tako rekoč nespomem političnem voditelju katoliških Slovencev in Slovencev nasploh. Dr. Korošec je bil takrat v internaciji, onemogočeno mu je bilo politično delovanje, politična organizacija pa je bila prepovedana. S politično organizacijo so bile prepovedane tudi telovadna in mladinske organizacije. To so bile časi kraljevske in beograjske diktature. Po umoru kralja Aleksandra pa se je diktatura začela majati. V akademskih letih je torej Ciril Žebot utrjeval, oblikoval in gradil svojo slovensko narodno in politično zavest obenem pa ni zanemarjal študij. Poleti 1936 je diplomiral, 1. maja 1937 pa bil promoviran za doktorja prava.

Mladi doktor, ki se je odločil za akademsko kariero v gospodarskih vedah, je vedel, da mora iz malega slovenskega sveta pogledati še v veliki evropski svet. V letih 1937 do 1939 je izpopolnjeval svoje ekonomske študije v Milanu in Parizu. V ta čas pade začetek druge velike in usodne prelomnice v slovenski zgodovini.

Po končanih univerzitetnih študijih jeseni 1939 je Ciril nastopil svoje prvo službeno mesto v Delavski zbornici v Ljubljani kot gospodarski proučevalec. Naslednje leto je zamenjal svojo službo z uradniškim mestom pri Narodni banki v Ljubljani. Proti koncu istega leta pa mu je bilo ponujeno mesto sourednika revije Narodne banke v Beogradu. Na tem mestu ga je doletel nemški napad na Jugoslavijo 6. aprila 1941.

Pred tem pa je bil februarja 1939 izvoljen za privatnega docenta in se habilitiral na pravni fakulteti ljubljanske univerze z habilitacijskim delom v knjižni obliki: Korporativno narodno gospodarstvo.

Ob nekako istem času ga je takratni slovenski minister v Beogradu in naslednik dr. Antona Korošca, dr. Fran Kulovec izbral za svojega osebnega tajnika za primer vladnega umika v inozemstvo in skušal urediti

vse, da bi se z njimi umaknil v inozemstvo tudi prof. Ehrlich kot izvedenec za slovenska manjšinska in razmejitvena vprašanja v upanju na Zedinjeno Slovenijo. Dr. Kulovec je ubila ena prvih nemških bomb ki so padle na Beograd 6. aprila 1941. Po več tedenskem umikanju iz porušenega Beograda z delom vlade skozi Srbijo, Bosno, Hercegovino, Črno goro in Dalmacijo sta se Ciril Žebot in prof. Ehrlich, po srečanju na Palah pri Sarajevu, vrnila v Ljubljano.

Z začetkom akademskega leta 1941-42 je dr. Žebot začel predavati o primerjalnih gospodarskih sistemih na pravni fakulteti ljubljanske univerze.

Po povratku v Ljubljano je prof. Ehrlich mnogo razmišljal in analiziral položaj slovenskega naroda v katerem se je znašel po nemškem napadu in zasedbi slovenske zemlje od treh okupatorjev, ko je bil razkosan in brez zakonite slovenske oblasti prepuščen viharjem vojne in grozeči revoluciji za katero so se komunisti dobro pripravili. Prof. Ehrlicha je učila in navdihovala slovenska zgodovina, ki je pričala, da mora narod, še posebej majhen narod, ki živi na tako važnem evropskem križišču, kot Slovenci, imeti svojo narodno oblast, ki bo varovala in branila narodno suverenost in narodne pravice. Ta oblast pa mora biti oslonjena na ves narod in mora predstavljati vse pomembne politične smeri. Vsa svoja razmišljanja in analize je prof. Ehrlich razlagal Cirilu Žebotu, ki si jih je vtisnil globoko v spomin.

Ves čas po svojem povratku v Ljubljano je dr. Žebot sodeloval s prof. Ehrlichom pri pripravljanju poročil o razmerah v zasedeni Sloveniji in pri delu na načrtih za politično zedinjenje in gospodarsko obnovo Slovenije po vojni. S temi študijami in osnutki se je dr. Žebot po italijanski kapitulaciji 8. septembra 1943 umaknil iz Slovenije v upanju, da se prebije do zapadnih zaveznikov. Zaradi preiskav in poizvedovanj nemškega gestapa se je dr. Žebot zatekel v varstvo Vatikana. Ko je bil še v Ljubljani, je bil urednik ilegalnega glasila Slovenija in Evropa in avtor podtalne knjige Narod sredi Evrope.

Po osvoboditvi Rima je dr. Žebot deloval pri zahodnih zaveznikih za Zedinjeno Slovenijo. Bil je raziskovalni analitik pri zavezniškem posvetovalnem svetu in svetovalec poljske divizije pri angleški osmi armadi.

V tem svojstvu je bil dr. Žebot leta 1944, nekaj mesecev po osvoboditvi Rima, med ustanovitelji Srednjeevropskega zveznega kluba za Intermarij, konfederacijo narodnih držav med Nemčijo in Rusijo od Baltika do Egeja. Na predlog Poljakov je Ciril Žebot postal glavni tajnik kluba. Dr. Miho Kreka pa je Žebot predlagal za predsednika tega simboličnega predstavništva narodov srednje Evrope, ki jih je bližajoči se zaključek druge svetovne vojne že potiskal iz nacističnega dežja pod komunistično kap.

Leta 1947 je dr. Žebot sprejel povabilo Duquesne univerze v Pittsburghu in se preselil v Združene države. Na Duquesne univerzi je predaval gospodarske vede dve leti kot izredni profesor. Po dveh letih je postal redni profesor in predstojnik gospodarskega oddelka. Leta 1958 je sprejel mesto profesorja primerjalnih gospodarskih sistemov na Georgetown univerzi v Washingtonu, D. C., kamor se je preselil in kjer je živel do svoje smrti 9. januarja 1989. Leta 1979 je dr. Žebot sicer stopil v pokoj, vendar pa je nadaljeval svoje delo kot profesor emeritus in poleg tega do svoje smrti raziskaval in sledil razvoju v Sloveniji in Jugoslaviji.

Rezultat teh študij so bile številne spomenice, ki jih je senator Frank Lausche posredoval v Belo hiso, na State Department in vodilnim osebnostim Kongresa.

Leta 1987 je sodeloval pri okrogli mizi in publikaciji ustanove Freedom House pod naslovom: Jugoslavija: The Failure of "Democratic" Communism.

Zadnjih pet let svojega življenja je mnogo pisal. Lansko leto je dokončal, rekel bi, svoje življenjsko delo, knjigo spominov in spoznanj, ki obravnava dogajanja zadnjih sedemdeset let v slovenskem narodnem življenju od Majniške deklaracije pa do današnjih dni, ko postaja vedno bolj očitna polomija komunizma na Slovenskem in vseh deželah, kjer je na oblasti. Knjigi je dal naslov "Neminljiva Slovenija" in je izšla v založbi pri Družbi sv. Mohorja v Celovcu na Koroškem. Bog ga je ohranil pri življenju toliko časa, da je doživel izid težko pričakovane knjige, kajti rak mu je z veliko naglico jemal zdravje. Za natis predvidoma v

letošnjem letu pa je pripravljaj besedilo za knjigo v angleščini z naslovom: An Island of Freedom.

Knjigo "Neminljiva Slovenija" je Ciril Žebot posvetil trem velikim možem, ki so ga navduševali, učili, vodili in napolnjevali z ljubeznijo in spoštovanjem do slovenskega naroda. To so: njegov oče Franjo Žebot, poslanec in mariborski podžupan, ki je umrl v Dachau 13. aprila 1945; to je slovenski narodni voiditelj dr. Anton Korošec; to je dr. Lambert Ehrlich, mučenec, duhovnik, znanstvenik, izvedenec za narodnostna vprašanja, mladinski voditelj in videc.

Z očetom je že kot mladi dijak hodil na volilna zborovanja in politične sestanke. Dr. Korošču je postal mladinski zaupnik. Dr. Ehrlich pa mu je bil vodnik in učitelj v vseh ozirih. Tako se je dr. Žebot že kot mlad študent vrgel v tok slovenskega življenja v katoliških študentovskih organizacijah. Ob prihodu na univerzo v Ljubljani je bil izvoljen za podpredsednika Slovenske dijaške zveze. Omenjeno je že bilo njegovo sodelovanje pri akciji za izpopolnitev ljubljanske univerze, akcije, ki je obrodila bogate sadove. Kasneje v tragičnih letih okupacije in revolucije se je bogatil ob življenjski modrosti in znanju dr. Ehrlicha vse do njegove mučeniške smrti 26. maja 1942. Vse kaže, da so komunisti ob priliki umora dr. Ehrlicha upali, da bodo umorili tudi dr. Žebota. To se pa po božjem načrtu ni zgodilo, tako, da je dr. Žebot po Ehrlichovi mučeniški smrti mogel gojiti plamen Ehrlichovega višarskega slovenstva in idejo slovenske državnosti ter resnične narodne suverenosti. Za takšno slovensko bodočnost je dr. Žebot delal pri zapadnih zaveznikih v času, ko njih zamisli o tem delu Evrope in mejah še niso bile popolnoma ustaljene in določene. V jeseni 1944 sta z dr. Krekom pripravila za zavezniške vlade predlog za samostojno povojno Slovenijo z dodatno točko, da bi tako Slovenija mogla postati tudi nova domovina za junake poljske divizije, ki je z ogromnimi žrtvami osvojila Monte Casino in omogočila osvoboditev Rima 4. junija 1944. Po zaključku vojne, ob nastajanju svobodnega tržaškega ozemlja, je dr. Žebot še enkrat predlagal, takrat v imenu Akcijskega odbora za Slovensko državo, samostojno Slovenijo povezano s Trstom. Iz tega rimskega Akcijskega odbora se je pozneje v Ameriki razvilo Slovensko državno gibanje, ki se je predstavilo Ameriški odboru za svobodno Evropo z načelno izjavo, ki jo je podpisalo okrog 350 slovenskih intelektualcev.

Tako je Ciril Žebot konkretno prinesel svojo ljubezen do slovenskega naroda in skrb za njegovo bodočnost ter duha svojih mladostnih let v svojo novo domovino.

Ob svojem strokovnem delu in študiju je zasledoval in študiral tudi slovensko problematiko: gospodarsko, politično in narodnostno. Rezultate in zaključke svojih študij je objavjal v neštevilnih člankih in razpravah v ameriških in evropskih strokovnih revijah pa tudi v slovenskih listih v svobodnem svetu. Objavil je tudi nad šestdeset komentarjev v New York Times in Washington Post, dveh najpomembnejših ameriških dnevnikov, ki sta tudi objavila njegovo osmrtnico.

Najgloblje pa sta posegli v slovenske zadeve Žebotovi knjigi: Slovenija včeraj, danes in jutri, I. in II., 1967 in 1969. Knjigi so brali širom Slovenije. Ti dve knjigi in dr. Žebotova intervencija za slovensko cesto pri mednarodni banki v Washingtonu v zvezi s slovensko cestno afero, so tako razburili samega Edvarda Kardelja, da se je avgusta 1969 na seji Centralnega komiteja ZKS zatekel v dr. Žebota kot resnično nevarnost za komunistični režim v Sloveniji in Jugoslaviji. Eden najmočnejših političnih spisov dr. Žebota je njegov takratni odgovor Edvardu Kardelju, tiskan v Celovcu leta 1969.

Silno obsežno publicistično delo, poleg mnogih predavanj na raznih seminarjih križem po Združenih državah, v Berlinu in Pragi pa se ne krije vsega pomembnega Žebotovega delovanja. Potrebno je omeniti pobudo in delo za slovensko kapelo v National shrine v Washingtonu, D. C., napore za ohranitev slovenskih oddaj pri Voice of America, spomenice v korist koroških Slovencev, napore pri Amnesty International v korist sodnika Miklavčiča, delo za ustanovitev Ameriškega informacijskega centra v Ljubljani in njegovo lepo in prijateljsko sodelovanje s senatorjem Frankom Lauschetom, ki se je prisrčno poslovil od pokojnega dr. Žebota ob njegovem mrtvaškem odru.

VIŠARSKO SLOVENSTVO

Dr. Ciril Žebot, Slovenija včeraj danes in jutri

I. knjiga, Celovec, 1967, str. 123-126

Profesorja Ehrlicha sem prvič srečal jeseni 1932. Predstavil me je Marjan Breclj, takratni predsednik Slovenske dijaške zveze, s katerim sem bil izvoljen za podpredsednika te predstavniške organizacije slovenskih katoliških študentov. Marjan Breclj je kmalu odšel svojo pot, s profesorjem Ehrlichom pa sem ostal do jutra njegove smrti, deset let pozneje, ko je posebna izdaja SLOVENSKEGA POROČEVALCA prenašljivo objavila, da sem bil po odloku OF skupaj s profesorjem umorjen tudi jaz. In tako sem profesorju Ehrlichu zatisnil oči. Pokopali smo ga z edinstvenim pogrebom silne mladostne ljubezni in neugasnega zaupanja v trajno pravilnost njegovega slovenstva.

Ker je profesor Ehrlich mnogo pomenil vsej Sloveniji in tolikim Slovencem, se ga spoštljivo spominjajo vsi, ki so ga poznali ali pa so le čuli resnično zgodbo njegovega življenja in smrti.

Profesor Ehrlich je videl Slovenijo z zornega kota Svetih Višarij kot „narod sredi Evrope“ med Alpami, Jadranom, Dináro in Panonsko nižino, na čigar prehodnem ozemlju se je iz zgodovinskega križišča poti v moderni dobi razvil pravcati „evropski kolodvor“. Na ta prostor so stoletja pritiskali Nemci, da bi segli do južnega morja pri Trstu, v novejši dobi pa tudi Italijani iz nasprotnih razlogov. V drugi svetovni vojni so si Nemci, Italijani in Madžari Slovenijo razdelili. Unitaristična Jugoslavija, ki so jo bili utemeljevali predvsem iz obrambnih razlogov, Slovenije ni mogla braniti. V uri svoje največje stiske so Slovenci bili prepuščeni samim sebi. Profesor Ehrlich je obrambno osamljenost Slovenije spričo osnega navala in okupacije smatral za ključno dejstvo slovenske politične zgodovine, iz katerega bi po njegovem Slovenci morali brez oklevanja napraviti nujen zaključek: ustanoviti podtalno slovensko narodno vlado za koordinirano in preudarno vodstvo preganjanega in razkosanega naroda pod trojno okupacijo v pripravi na zedinjeno Slovenijo v svobodni slovenski državi po skupni zavezniški zmagi.

Namesto predlagane slovenske vlade pa je pod okupacijo prišlo do partijsko-kontrolirane OF in sledečega bratomornega obračunavanja, po vojni pa do stalinistične diktature iz centralističnega Beograda nad okrnjeno in nesvobodno Slovenijo. Tako je Slovenija tudi v drugi svetovni vojni zamudila dragoceno možnost svoje zgodovinske odločitve za lastno državo kot sredstva političnega zedinjenja in svobode.

Jedro Ehrlichovega „višarskega slovenstva“ je v izvedbi slovenske politične samoodločbe za slovensko oblast kot jamstva slovenske narodne samobitnosti in ozemeljske celotnosti ter kot praktičnega pogoja za prosto izbiro najboljše državno-politične alternative, ki bo pri rokah: ali Slovenija s Trstom kot neke vrste „jadranska Švica“ ali Slovenija kot enakopravna država-članica pogodbene jugoslovanske konfederacije ali pa Slovenija v neposrednem sklopu širše evropske zveze držav.

Obstoj slovenske države bo jamčil, da s Slovenijo v bodoče ne bodo zopet ravnali kot z okrnjenimi pokrajinskimi priveski tujih političnih tvorb. Obstoj slovenske države bo tudi zagotovil, da Slovenije ne bodo nepogodbno in posredno vključevali v širše zveze. Kakršnakoli bi že bila kaka bodoča zveza držav okoli Slovenije, Slovenija bi si morala v njej zagotoviti neposredni položaj države-članice. Skratka, slovenska država mora postati eno izmed osnovnih dejstev nove Evrope, o katerem ni več debate.

Smisel države je v tem, da služi kot sredstvo, s katerim širše ljudske skupnosti odločajo o svojih skupnostnih potrebah ter o namembni svojih skupnih gospodarskih zmogljivosti v skladu s temi potrebami. Kjer je, kot na primer v Evropi, zgodovina razvila širše ljudske skupnosti kot samonikle narode, tam se morajo državne tvorbe prilagoditi posameznim narodom, ker so v teh primerih važne skupnostne potrebe narodnostno pogojene in usmerjene. Pri teh skupnostih je narodnost ena izmed osnovnih življenjskih vrednot.

Samonikel narod, ki nima lastne države kot potrebnega orodja za skupnostno samoodločanje, ostaja v sodobnih razmerah brez zadostnih možnosti za nadaljnji narodni razvoj; njegove sile se izčrpavajo v nasprotovanem in oviranem ohranjanju zgodovinsko pridobljenih narodnih posebnosti. Tako stanje stvari ni le krivično, temveč tudi povzroča čut manjvrednosti in neodgovornosti, nevoljo, nemire in upornišvo.

Vladanje nad ljudstvi, ki v zgodovini niso razvila samoniklih narodnosti, je znano kot kolonializem, ki ga danes domala nihče več ne zagovarja. Odrekanje državnega samoodločanja samoniklemu narodu od strani drugih narodov pa je vsebina pojava, ki je poznan pod imenom imperializem, pa naj ga izvaja kaka svetovna vesela, kot na primer Sovjetska zveza nad baltskimi narodi, ali pa kak sosedni narod, kot na primer Čehi nad Slovaki. V načelu danes imperializem vsi obsojajo enako kot kolonializem, v praksi pa ga večkrat obidejo z izgovori o „sorodnih“ narodih in navidezno „zveznih“ državah.

Tu je treba opozoriti na osnovno zmešnjavo pojmov. Naj bo narodno samoodločanje še tako naravno in nujno, ono nikakor ne opravičuje avtarkije. Noben narod, ne glede na svoj obseg, ne more sam jamčiti svetovnega miru ne uresničiti svojih dinamičnih možnosti v osamljenosti. Zanesljivi pogoji za ohranitev svetovnega miru in za večjo gospodarsko zmogljivost presegajo meje katerekoli posamezne države. Zato se morajo vse narodne države v izvrševanju svojega dvojnega samoodločanja omejevati v prid mednarodnega sodelovanja. Toda pri tem gre za prostovoljno omejevanje v skladu z dokazanimi in spoznanimi nujnostmi in koristmi mednarodnega sožitja. Tako prostovoljno omejevanje državne suverenosti v mednarodnih odnosih more biti le pogodbeno. Zato so narodne države potrebne tudi z vidika mednarodnega sožitja kot pristojni pogodbeniki za enakopravno sodelovanje v skupno korist.

Slovincem so imperialistično odrekli pravico samoodločevanja in pogodbenega sodelovanja pred in po obeh svetovnih vojnah. Šele sedaj nastajajoča slovenska država bo — upajmo, da kmalu — zajamčila, da bo slovenska gospodarska zmogljivost v bodoče služila doseganju slovenskih teženj in ciljev, ki si jih bodo suvereni Slovenci sami demokratično krojili. Pogodbena suverena slovenska republika bo preprečevala, da bi tudi v bodoče slovenske gospodarske dosežke davčno konfiscirali po starih ali novih imperialističnih merilih iz neslovenskih političnih središč za neslovenske interese. Tudi slovenska pomoč gospodarsko nerazvitim predelom mora biti prostovoljna in pogodbeno na osnovi slovenske zmogljivosti.

V takem okviru državne enakopravnosti bo stopnja koristnosti mednarodnega gospodarskega sodelovanja za Slovence odvisna od tega, kako bo Slovenija znala izbirati in razvijati tiste gospodarske panoge in proizvodne načine, ki bodo najbolj odgovarjali slovenskim primerjalnim prednostim, merjenim v stvarnih proizvodnih stroških. Te možnosti bodo toliko donosnejše, kolikor naprednejši bodo narodi, s katerimi bodo Slovenci trgovali in drugače gospodarsko sodelovali, in kolikor močnejše se bo razvijala slovenska kultura v njenem najožjem in najširšem smislu.

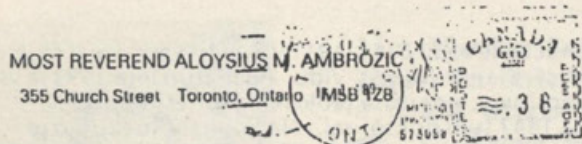
Nekako tak je bil narodno-politični program za povojno Slovenijo, kot ga je v izkušnjah dveh svetovnih vojn spoznal in v začetku trojne okupacije 1941 predložil profesor Ehrlich.

Namesto venca na grob
Dr. CIRILU ŽEBOTU
 Profesorju na Georgetown University
 Pisatelju NEMINLJIVE SLOVENIJE
 Mnogoletnemu prijatelju
 Soustanovitelju akademskega kluba
 STRAŽA in študentskega tednika
 STRAŽA V VIHARJU
 Ter nekompromisnemu borcu za
DRŽAVNO SUVERENOST
SLOVENSKEGA NARODA
 Poklanjam \$ 200 za SLOVENSKO DRŽAVO
 Baklo svetlejše bodočnosti naših
 NEBES POD TRIGLAVOM

Torontski nadškof, dr. ALOJZIJ AMBROŽIČ
izreka sožalje:

Č.G. ANTON VUKŠINIČ
ZLATOMAŠNIK!

Dr. Augustine Kuk,
16 Northfield Road,
Scarborough, Ontario,
M1G 1H4.

MOST REVEREND ALOYSIUS M. AMBROZIC
COADJUTOR ARCHBISHOP OF TORONTO
355 Church Street, Toronto, Ontario M5B 1Z8
416/977-1500 • Fax 416/977-1778

Gnani gospod doktor!

*Nekomu moram povedati,
kako žal mi je, da je umrl
prof. Žebot; naj to recem vam.
Iskreno sožalje njegovi*

*drugi, vsem prijateljem, delavcem,
znancem in tudi bralcem
njegovih članov in prijateljev.*

*"Bom opravil mašo za
njegov večni mir. Vam nam
je nemogoče, mestgivo.*

+ Alojzij Ambrožič

G. Anton Vukšinič, župnik pri fari sv. Andreja v Wellandu, Ont. je 17. in 18. decem. 1988. praznoval 50 letnico mašniškega posvečenja. Rojen je bil 1913. leta v Metliki v Sloveniji. Služboval je kot kaplan v Dev. Mariji v Polju. Povojna leta je preživel med slovenskimi begunci v Avstriji. Leta 1948. je prišel v Kanado, kjer je deloval v cerkvi sv. Tomaža Akvinskega v Torontu. Kmalu je bil prestavljen na Niagarsko področje, kot kaplan v Port Colborn, župnik v Smithville, nato župnik v Snyder in sedaj župnik v Wellandu.

V soboto so se v njegovi župni cerkvi zbrali sorodniki, duhovščina in prijatelji. Navzočih je bilo 25 duhovnikov, med njimi škof Fulton iz St. Catherinesa in nadškof dr. Alojzij Ambrožič iz Toronta - njegov ožji prijatelj. Pri sv. maši sta mu asistirala g. Franc Turk in prof. dr. Jože Plevnik D.J. Pridigal je nadškof Ambrožič, ki je v obriših prikazal slavljenčovo življenjsko pot. Med drugim je omenil, da je g. Vukšinič bil in je še vedno duhovnik na zunaj in znotraj, zelo razumen, skromen in dobrotljiv po svoji belokranjski na-

vadi ter vedno zvest in dober prijatelj. Po kosilu v cerkveni dvorani so se vrstili pozdravi in spominov polni govori, med njimi škof Fulton, prof. Plevnik, č. sestra, tajnica v župnijski pisarni.

V nedeljo 18. dec. je ob polni cerkvi njegovih zvestih faranov in tudi nekaj prijateljev, stopal g. Vukšinič ob spremstvu Kolimbusovih Vitezov k daritvenemu oltarju. Pridigal je prof. Plevnik in lepo opisal slavljenčovo življenje. Ne smemo pozabiti lepega slovenskega šopka, ki je krasil oltarno mizo. Po sv. maši so bili vsi povabljeni v dvorano na kavo in pecivo. Popoldne je bilo priščno slavlje in mu je župan mesta Welland izročil odlikovanje za zasluge in enako tudi ontarijski minister v imenu ontarijske vlade. Sorojaki Belokranjci so zaplesali narodni ples in hrvaška skupina iz Buffala je s svojim nastopom poživila program. Gospod Vukšinič, iskreno Vam čestitamo k tako pomembnemu jubileju in se Vam zahvaljujemo za vse kar ste dobrega storili za nas Slovence. Želimo Vam še mnogo srečnih let in spremlja naj Vas božji blagoslov!

ŽIVLJENJE IN DELO...

nadaljevanje s str. 5

Po gornjem orisu življenjske poti, delovanja in dosežkov dr. Žebota začenjamo slutiti, da imamo pred seboj resnično velikega Slovence. Gotovo je, da sedaj še ni možno pravilno oceniti njegovo delo, tudi že zaradi tega, ker vse še ni prišlo na dan. Moremo pa reči, da je bil zelo plodovit, da je njegovo delo vseskozi na akademski ravni, da ga je v vsem vodilo iskanje resnice in da v njegovih spisih ni maščevalnosti in sovraštva, temveč trezna zadržanost in zavest miru, ki izhaja iz resnice, da ni prenačljiva, pač pa premišljena, da je od vseh zdomcev najgloblje posegel v razvoj v domovini, da preveča njegovo delo globoka ljubezen do slovenskega naroda, da mu je bila bodočnost slovenskega naroda velika skrb, slovenska država in uveljavitev resnične slovenske suverenosti srčna želja, v vsem pa veje vedno duh krščanstva in katoliškega izročila.

Dr. Žebotova navzočnost med Slovenci v svobodnem svetu je bila tako močna in živa v njegovem delu in delovanju, da je ob njegovem odhodu zazijala med nas grozna praznina. Prekmalu je odšel od nas. V tolažbo pa nam je, da seme njegovih misli v domovini ni padlo med trnje in osat, ampak v dobro zemljo.

Zgoditi se je morala božja volja. On bi rekel: Fiat voluntas tua! V večnosti bo prosil za svoj narod.

Ž I V I S P O M E N I K I

Foleg številnih člankov in analiz v vodilnih ameriških dnevnikih (NEW YORK TIMES, WASHINGTON POST, WALL STREET JOURNAL) in strokovnih ali političnih razprav v ameriških revijah in drugih publikacijah, je treba pokojnemu v čast priznati zasluge vsaj za štiri izmed številnih mnogostranskih akcij, za katere se je neutrudljivo zavzemal:

USTANOVITEV AMERIŠKEGA CENTRA V LJUBLJANI

INTERVENCIJE PRI AMERIŠKI VLADI IN KONGRESU
ZA OBNOVITEV UKINJENIH SLOVENSКИH ODDAJ
GLASA AMERIKE

PRIZADEVANJA PRI MEDNARODNI ORGANIZACIJI AMNESTY
INTERNATIONAL V LONDONU V KORIST TEDAJ ZAPRTIH
POLITIČNIH OBSOJENCEV (JETNIKOV VESTI) V
SLOVENIJI

DELO ZA SLOVENSКО KAPELO V WASHINGTONU

Vse te akcije (prvi dve s podporo senatorja Lauscheta) so bile kronane s popolnim uspehom in so danes živi spomeniki pokojnemu.

SPOROČILO UPRAVE S.D.

Današnji številki S.D. prilagamo potrdila naročnikom za prispevke naročnine in v tiskovni sklad S.D. od julija 1988. Za prispevke se lepo zahvaljujemo! Posnemajte podporo našemu glasilu!

SVEŽI GROBOVI MED SLOVENCIM V ARGENTINI

MARJAN POGRAJEC UMRL.

Prav na Božič, nas je v zgodnjih popoldanskih urah presunila žalostna novica, da je po kratki boleznici ob poltrem popoldne umrl nam vsem dragi g.

MARJAN POGRAJEC,

zvesti član slovenske skupnosti, iskreni član in soustanovitelj SDG, član akademske Ehrlichove Straže, in vneti pionir slovenskega šolstva na Castelarju.

Njegov najboljši prijatelj, bivši domobranski soborec poročnik Silvo Lipovšek mi je ob božičnih čestitkah z žalostjo v očeh in s pritajenim glasom zaupal, da je naš Marjan pred slovesom. Tudi njegov osebni prijatelj in zdravnik, dr. Lojze Berce, mu ni prikrival zaskrbljenosti za njegovo zdravje. Zato je Marjan začutil božjo prisotnost in že nekaj dni pred smrtjo zaprosil za duhovnika. Požrtvovalni delegat slovenskih dušnih pastirjev monsijor dr. A. Starc ga je obiskal in mu podelil sv. zakramente. Bog je poplačal njegovo zvestobo krščanskim načelom v življenju z milostjo, da se je poslovil od tega sveta prav na Božič.

Marjanovo krsto so prepeljali v Moron (Duarte). Tu so ga prihajali kropiti vso noč številni slovenski rojaki, prijatelji, njegovi tovarniški sodelavci iz T.M. in tovarne "Ciudadela", SRL, med njima solastnika gg. Aleksander in Haler, številni predstavniki slovenske skupnosti: načelnik SLS dr. Marko Kremžar, član SNO Srečko Urankar z gospo, urednik dr. Tine Duh, pisatelj dr. J. Krivec, urednik Svobodne Slovenije Tine Debeljak ml. z gospo, predsednik SKA arhitekt Božo Eiletz, predsednik Pristave dr. J. Savelli, delegat slovenskih dušnih pastirjev dr. A. Starc, župnik Himmelreich, predsednik Slomškovega doma

lic. Marjan Loboda., gg. Zupan in Oblak, dr. Krečič kot predstavnica Lige slovenskih žena in drugi. Domobranca gg. Levstik in Slavko Erjavec sta s pomočjo g. Lackovica, sodelavca iz T.M. postavila ob krsto prapor SDG, delo pokojnega Vuleta Rupnika, katerega prijatelj je bil tudi Marjan.

Sv. mašo je opravil 26. dec. ob 12. uri v cerkvi župnika g. Himmelreicha, blizu bivše T.M. (Segba), slovenski delegat Mons. dr. A. Starc. V svojem govoru je povdarjal Marjanove krščanske vrline, njegovo vdanost v božjo voljo, za njim pa so se poslovili od Marjana pisatelj dr. Jože Krivec v imenu srenjskih sosedov, v imenu Celjanov predsednik slovenske Pristave g. dr. Julij Savelli, v imenu Straže in SDG urednik g. dr. Tine Duh.

Krsto pokojnega smo položili na novem pokopališču (El Parque) v bližnjem lepem kraju Villa Udaondo. Marjan je prvi Slovenec, ki ga je tu pokrila argentinska zemlja.

Marjan je bil deveti najmlajši otrok iz zelo ugledne katoliške družine na Bregu v Celju. Gimnazijo je obiskoval v Celju in se nato spomladi 1941 leta umaknil pred Nemci v Ljubljano, kjer se je vpisal na univerzo in pridružil Stražarjem, kjer je v Ehrlichovi ideji črpal sile in dajal, kolikor je mogel vse za to idejo, ki jo je brez vsiljivosti širil in krepil. V poletju 1942 je bil kot revni študent na kmetih na Dolenjskem aretiran in poslan v internacijo v Italijo. Po povratku iz internacije se je pridružil domobrancem, par dni potem, ko so komunisti na Turjaku zajetega brata Franceta mučili in ubili v bližini postaje v Velikih Laščah. V tistih dneh so Nemci pri bombardiranju Novega mesta z bombo ubili njegovo sestro Milko, poročeno z g. prof. Franjom Sekulcem, bivšim urednikom "Slovenca" v Mariboru, skupno z obema otrokoma. Brat ing. Vladko je bil vrnjen iz Vetrin in so ga zadnjič videli v šentviških mučilnicah. Potem je za njim izginila vsaka sled... Marjan se je rešil v Avstriji, odšel nada-

ljevatil svoje študije na graško univerzo, od tam pa odpotoval v Argentino, kjer si je ustvaril družino. Žena

Vida in sestra Zofija, poročena z dr. Benedičičem, ki je sama ogromno trpela v zaporih po 1945. letu, sta mu lajšali zadnje dneve življenja.

Marjan je bil mož ustvarjalnosti. V skrbi za družino nam bo ostal vzgled požrtvovalnosti in stanovitnosti, ne samo za materialne dobrine, vse bolj za vzgled, kako mora slovenski zdomec poleg dela ostati zvest krščanskim načelom.

Tebi, dragi Marjan, prijateljsko besedo: Prosimo Te, da nas pričakaš, ko se bomo znova srečali... Bog daj!

SDG in Tvoja "Slovenska država" se klanjajo Tvojemu spominu s prošnjo, da nas pri Bogu ne pozabiš in nam pripomoreš, da bomo enkrat deležni sreče, ki jo je Tebi naklonil Usmiljeni z lepo smrtjo!

Družini in sorodnikom naše iskreno sožalje!

Slavko Skoberne.

30.12. 1988 je umrl bivši logaški rojak, g. MAČEK, 4 dni poprej pa g. Pavle OSTERC. Oba sta bila zvesta bralca "Slovenske Države". Sorodnikom naše sožalje! (Odbor SDG)

Gospo Tilko KUNČIČ, ženo + M. Kunčiča je poradlo pred Božičem motorno kolo. Želimo ji skorajšnjega okrevanja!

DR. TINE DUH SE POSLAVLJA OD MARJANA POGRAJCA:

Dragi Marjan:

Povedal bom le nekaj kratkih misli ob Tvoji krsti v katero bomo v nekaj trenutkih položili Tvoje zemeljske ostanke v tuji argentinski zemlji, v naši novi nesvobodno izbrani domovini. Te besede veljajo Tebi kot članu nekdanjega Akademskega kluba Straža in obenem Marijine kongregacije Kraljice Apostolov in svetega Mihaela nadangela.

Bil si sprejet v klub in kongregacijo že med vojno vihro, ki je našo domovino razkosala med tri totalitarne takrat nacifasistične okupatorje; čez Tvojo rodno Celje in čez vso Štajersko je legla senca kljukastega križa. Pobegnil si v Ljubljano, da bi tam na slovenski univerzi v vojnih razmerah nadaljeval in po možnosti končal svoje univerzitetne študije. Pa Ti je to -kot stotinam drugih prijateljev - preprečila komunistična stalinistična revolucija in si skupaj z drugimi svojimi tovariši iz kluba moral zagrabiti za orožje in strniti vrsto onih, ki so izpostavili svoja prsa komunističnim izdajalskim krogom v obrambi svoje slovenske domovine. Spominjam se Te iz stražarske Izbe v Ljubljani, kjer smo sleherni večer pred velikim križem serafinskega Kristusa molili, za mrtve tovarise iz kluba, ki so kot nemi opazovalci iz venca fotografij zrlili na nas že iz onostranstva, saj so na tej zemlji že dokončali svoj boj proti vesoljnemu zlu, utelešenemu v brezbožnem komunizmu. Z neporaženimi domobranskimi tisoči si se leta 1945, v maju umaknil iz zaslužnjene domovine na slovensko Korosko in tam doživel poleg komunističnega, še grenkejšo zavezniško izdajstvo. Edina takrat odprta pot Te je z drugimi tisoči odplavila na argentinsko obalo kot brezdomca, kar pa Te -kakor tudi drugih slovenskih beguncev - ni oviralo pri delu za novo ognjišče svoji družini s svojim otrokom. Doživljal si tu na tej zemlji vesele in grenke dni; zate je bilo grenkih morda več kot veselih. Vendar si bil vedno nasmejan in dovtipen, nikoli nisem iz Tvojih ust slišal pritožbe čez svojo in svoje družine usodo. Vedno si nosil v sebi sledi prvega člana stražarskih pravil: postati zaveden, življensko katoliški za slovensko domovino in za slovenski narod; zavzet slovenski izobraženec. Tudi si se mnogokrat ob svoji molitvi spomnil na oni zadnji stavek naše molitve pred serefijskim Kristusom v Izbi ob večerih, že po Ehrlichovi smrti: molimo, da bi Ehrlichov duh v nas živel, nas družil in vodil do zmage -za našo katoliško vero in slovenstvo naših pradedov.

Počivaj v miru, dragi prijatelj!

+ dr. TINE DEBELJAK

V nedeljo 22. januarja smo v Argentini položili k večnemu počitku slovenskega kulturnega genija, kritika in pisatelja, vseučiliškega profesorja dr. Tineta Debeljaka. Dočakal je 81 let in 60 let ustvarjalnega dela v domovini in v svobodnem svetu. Prežet s slovenskim duhom je bil iskren prijatelj SDG in je kot član SNO skupno s sedanjim predsednikom g. R. Smersujem podprl s svojimi nasveti jasnost slovenskega političnega programa v svobodnem svetu.

Opomba uredništva:

Gornje sporočilo smo dobili prav v času, ko je šla ta številka S.D. v tisk. Zato bomo poročali podrobnosti v naslednji številki.

Uredništvo S.D.

VTISI IZ TREH SLOVENSКИH KULTURNIH PRIREDITEV V TORONTU

LETA 1988

BOŽO KRAMOLC

I.

KOROŠKI MEŠANI ZBOR JAKOB PETELIN GALUS,
KONCERT V CERKVENI DVORANI, BROWN'S LINE
3. SEPTEMBRA 1988.

Koroški mešani zbor Gallus, katerega je ustanovil pokojni Franc Cigan po drugi svetovni vojni, je pod taktirko g. Jožeta Ropitza gostoval letos tudi v Torontu.

To je bil po ameriški turneji zaključni nastop pred povratkom v Avstrijo. Zbor ima nov videz, saj jih je od izvornih pevcev ostalo le pet. Tudi program je bil povsem drugačen od zborov, ki je Toronto obiskal pred 14 leti.

Ker podpisani nisem glasbenik temveč le ljubitelj glasbe naj podam le splošne in povsem osebne vtise ob tej prireditvi.

Opozoril bi rad predvsem na dve značilnosti, ki jih naj opredelim z angleškima besedama: staging in programming.

Staging:

Pripraviti prevoz in oskrbeti stanovanja za več kot 40 ljudi je bil problem, ki so ga Slovenci v Torontu z dobrodušnostjo, ljubezni in mecenstvom odlično rešili. To je zahtevno in utrudljivo delo.

Morda je bil ta napor vzrok da so prireditelji pozabili dvorano, ki je namenjena predvsem banketom in plesom, akustično prirediti, vsaj zaslišno, v koncertno dvorano.

To se da napraviti z zavesami in se s posebnimi akustičnimi ploščami. V Torontu, ki se ponaša z vsaj 30 profesionalnimi teatri in z dvema svetovno znanima koncertnima dvoranama, specialistov za akustiko ne manjka!

Oder je pred zaveso v cerkveni dvorani preplitev, stopnice preozke in nevarne za vstop in izhod 40 pevcev.

Dirigent je moral stati pred odrom; zavesa pred katero je stal zbor, se je skoro dotikala hrbtov pevcev, kar uniči kvaliteto in projekcijo zvoka.

Uvodni govornik, bi moral biti na odru sam in le on osvetljen!

Po pozdravu naj se zavesa odpre, žarometi naj predstavijo zbor s polno osvetljavo. Potem se pojavi zborovodja in koncert se po

pozdravnem aplavzu začne. Vsaj tako se godi pri kanadskih koncertih.

Programming:

Izbor programa je bil tak, da si nisem bil na jasnem kakšen je zborov kulturni namen:

Biti kulturno probuden, družabno zabaven ali usmerjen v resno umetniško delovanje?

S prvim delom sporeda, ki je bil tehnično zelo zahteven in je dosegel umetniški višek z J.P. Gallusa: Agnus Dei iz maše "Un gay bergier", A. Brucknerja: Ave Maria in z L. Kupper, J. Ropitza: Hrepenenje, je bil koncert kot tak, končan.

V pavzi je namreč nastopil neki ansambel in s štajerskimi napevi nehote pretrgal zbranost in resnost.

Arhitektura slovenskega centra na Brown's Line ne dopušča izpraznitev dvorane ob odmoru, kot je to običaj v že omenjenih torontskih koncertnih dvoranah.

Po odmoru je zbor zapel še vrsto slovenskih narodnih pesmi v različnih priredbah.

S petjem "N'nav čez jizero", kjer je na pobudo dirigenta pelo občinstvo in naj bi bil zbor poslušalec in kritik, je Gallusov koncert zaplaval v neko domačnost in umetniško končno utonil v morju sentimentalnosti.

Jaz si od zborov želim tehnično čim zahtevnejši izbor pesmi, torej program, ki človeka prisili, da prisluhne, se zamisli in tako vsaj za hip pozabi na banalnost našega konsumersko usmerjenega vsakdanjega življenja.

Če je bil namen Gallusovega obiska povezava Slovencev s pomočjo družabnosti in zabave, je koncert izredno, lepo uspel.

Če mu je šlo za afirmacijo glasbene umetnosti, je uspel le delno in to le s prvim, že omenjenim delom sporeda.

Upam, da nas Gallusovi pevci zopet in kmalu obiščejo.

Obisk koroških Slovencev je za nas v Torontu vedno kulturni praznik, večer prisrčnosti in prijateljskega razpoloženja.

Komeljev stil spomni na esejsko-tiko Angleža Johna Ruskina (1819-1900), na njegov "flowery Victorian language" kot tudi na kritike G. B. Shawa, ki se je v letih 1888 do 1893 udeleževal v Londonu kot glasbeni kritik pri revijah: The Star, Pall Mall Gazette, The World.

Je to tisti način pisanja, ki hoče biti tudi literarno, nepozabno in ki zmore citatelja tako zbegati, da ne ve, ali naj bi prisluhnil recenzentu ali umetniku.

Je pa Komeljev stil pravi za ta katalog ker je estetsko umetniškemu delu Vide podoben.

Slikarstvo Vide je modernistično, vseskozi umetniško in profesionalno. Ni pa to slikarstvo za kanadsko publiko nekaj novega.

Vidin način slikanja je slikovit, ali po angleško: painterly. Ta način obrazloži ameriški slikar in esejist Louis Finkelstein med drugim tudi takole:

"Painterly can be, of course, a sort of indulgence, even self-indulgence, as, for example, when the bravura brush stroke provides a permission to insulate oneself from the demand of investigating further the symbolizing of experiences, that is when it stops short, when the meaning is limited in an arbitrary way. What constitutes arbitrary is a judgement which each observer must make for himself, and so doing, pay for, in the sense of then permitting his own estimates of truth and value to be formed by the acceptance of that level of resolution (or not resolution).

Painterly can consist simply in being charmed with one's own paint.

Painterly gets involved with ambiguous and the equivocal, the variously nuanced because these are problems of the real, problems of the structure of consciousness, problems of the interplay of public and private language and their possibilities. All these are only too easy to trample underfoot for the sake of some other "efficiency". Non-painterly is always to some extent the result of an effort to suppress such factors, to feign obliviousness to them or to remain ignorant of them.

Painting wet-in-wet, which is associated with painterly, more importantly on the psychological than the mere manufacturing level, often has the look of just muddling. This is the same as to say that because there are no stops on a fiddle the violinist is just faking it".

Izbira motivov kot: vrtovi, cvetlične grede, cvetje kot tudi način polaganja barve na platno spominja na delo Francoza Claude Monet-ja, ki je v vasi Giverny (blizu Pariza) v letih 1910 do svoje smrti leta 1927 slikal svoj razkošni vrt z ribniki polnih cvetočih lokvanjev, japonske mostice z rožami, vistirijami in drugim cvetjem

Dela iz te dobe so več impresionizem, temveč tipajo daleč v prihodnost in nakazujejo razvoj, ki se je manifestiral mnogo let pozneje v Ameriki. Ta inspiracija je vidna v delih abstraktnih ekspresionistov kot sta Willem de Kooning, Hans Hofmann (tkzv.

"Manhattan" School).

Monet je imel močan vpliv tudi na slov. impresioniste kot R. Jakopič (Serija Križank) in na Mateja Strnena.

Vidino slikarstvo je bistveno abstraktno in pade v proces, ki ga imenujemo tudi "PICTURE MAKING". Umetnik običajno prične sliko brez načrta in mu včasih že začetna črta ali ploskev mora diktirati razvoj forme, barvitosti in kompozicije. Ker je slika brezpredmetna in brez realne motivike, je končana slika rezultat obvladanja materije, momentalnega navdiha in počutja. Tak način slikanja je tehnično izredno zahteven in potrebuje popolno koncentracijo.

Je pa tako slikarstvo slepa ulica ker je prekositiv vrhunskih rezultatov omenjenih umetnikov skoro nemogoča. Možne so le individualne variacije na to že obvladano problematiko.

Vidino slikarstvo pade prav v to definicijo. Njen kolorit je zanimiv čeprav je v glavnem mrzel. Glavne barve so modra, zelena, rožasta, v predvsem tonski obdelavi.

Kadar se ji posreči virtuozne, včasih skoro lepopsne poteze čopiča na platnu povezati, strniti v formo in dognati kompozicijo, ji slika uspe. Sem spadajo: ROŽA GRM (št. 3), ki je najlepša slika v razstavi, SINJI VRT (št. 7),

ODCVETELI TULIPANI (št. 16), (ki močno spominja na Monet-ove vistirije), JUTRO V PARKU (št. 14), kjer so zeleno-modre in rožnate barve v lepi harmoniji,

POGLED V PARK (št. 6) in ODCVETELA GREDA (št. 9).

V nedognanih slikah kot so: CVETOČA DREVESA (št. 10), ODCVETELI GRM (št. 8) in posebno še pri RDEČI LILIJ (št. 20) virtuoznost sama ni dovolj in se zde poteze čopiča le kot vihrajoči trakovi, izgubljeni v nemirnem nebu brez horizonta.

Razstava je imela v celoti, v kljub različnosti okvirjev, profesionalno-eleganten in sodoben videz.

Viri:

Vida Slivnik Belantič: VRTOVI (FLOWER-GARDENS)-KATALOG, Gorenjski Tisk-Kranj 1988.

Quentin Bell: RUSKIN, New York 1978.

George Bernard SHAW: HOW TO BECOME A MUSICAL CRITIC, Hill & Wang New York-1961.

Thomas B. Hess & John Ashebery: PRINTERLY PAINTING, MacMillan Co. New York-1971.

France Sterle: SLOVENE IMPRESSIONISTS, Ljubljana-1971.

SINJI VRT, 1988 120 x 105 acryl na platnu (zrez)

VIDA SLIVNIKER - BELANTIČ

III. a.

UMETNIŠKA RAZSTAVA
JANEZ KOVAČIČ, ROBERTO FAGANEL
JOSEPH D. CARRIER ART GALLERY, COLUMBUS CENTRE
TORONTO, ONT., DECEMBER 1988.

ROBERTO FAGANEL

Tosti-ja.

Roberto Faganel je bil rojen leta 1941 v Trstju na Goriškem. Po intenzivnem študiju glasbe se je v Trstu končno odločil za slikarstvo, kjer je obiskoval umetniško šolo Scuola di Figura. Po končanem šolanju se je izpopolnjeval še v ateljeju znanega mojstra Riccarda

Faganel živi v italijanski Gorici, kjer deluje tudi kot restavrador umetnin in antičnega pohištva.

Razstavljal je mnogo v Italiji: Verona, Padua, Treviso, Roma kot tudi v Avstriji /Celovec/ in leta 1987 s slikarjem Kovačičem v furlanskem centru Woodbridge, Ontario. dalje na str. 11

II.

UMETNIŠKA RAZSTAVA VIDE SLIVNIKER-BELANTIČ
JOSEPH D. CARRIER ART GALLERY-COLUMBUS CENTRE
TORONTO, ONTARIO-OKTOBRA 1988.

V oktobru je razstavljal v Columbus Centru v Torontu slovenska umetnica iz Ljubljane Vida Slivnik-Belantič večjo zbirko slik v akrilu. Umetnica, katere umetniško ime je Vida, je bila rojena v Radljah ob Dravi na Slovenskem. Študirala je na Akademiji za likovno umetnost v Ljubljani, kjer je zaposlena kot docentka na slikarskem oddelku. Od leta 1970 je članica Društva slov. likovnih umetnikov. Razstavljal je samostojno in skupinsko v Sloveniji in v tujini.

Razstavo je spremljal razkosen katalog s številnimi reprodukcijami. Uvod je napisal slovenski umetnostni kritik Milček Komelj.

Ta uvod je zanimiv ker je stilno povsem drugačen od načina pisanja kot so ga v naši polpreteklosti uporabljali umetnostni zgodovinarji: Fr. Mesesnel, France Stele, Marjan Marolt ali Rajko Lozar, ki je še posebno znal v nekaj odstavkih umetnika predstaviti, njegovo delo opredeliti in ga s preprostimi besedami oceniti.

nadaljevanje s str. 10

Faganelova umetnost ima v kljub povezavi s Slovenijo prave korenine v bogati furlanski kot tudi italijanski tradiciji. Je instinktiven, lahko bi rekli, rojen slikar, ki barvno kot kompozicijsko problematiko reši direktno in enkratno na platno brez predhodnega podslikanja ali lazure. To je "A LA PRIMA" način slikanja, ki so ga v slikarsko umetnost uvedli impresionisti. Faganel ne gleda na pokrajino kot n. pr. Paul Cezanne, katerega glavni napor je bila analiza komponentov in zgradba slike; Faganel opazuje naravo kot humanist.

Pokrajina, ospredje kot ozadje, mu služi kot oder na katerega postavi svoje igralce. Ne zadovolji se le z eno ali z dvema figurama. Sliko napolni največkrat z množico. Take so podobe: "Begunci" (št. 4), "Po potresu" (št. 10) in "Barbana" (št. 5).

To niso ilustracije tragičnih dogodkov, niti niso reportaža. So mojstersko podane človeške situacije, ki se v tem nemirnem stoletju zde že nekaj vsakdanjega.

Vsi tisti, ki smo begunstvo doživeli in preživeli nas je ta slika pretresla. Izbira barv kot dramatična osvetljava to občutje še podčrta.

Slika "Po potresu" (št. 10) opazovalca spomni na minljivost življenja saj se podobne tragedije ponavljajo po vsem svetu posebno še v zadnjih časih.

Povsem drugačna je slika "Barbana" (št. 5) kjer nam umetnik pokaže romarje na znano furlansko kot slovensko božjo pot v prostranih lagunah blizu Ogleja. V petih čolnih sedijo ali stojijo romarji v

pobožni zbranosti. Vkljub slikovito-pastozni potezi čopiča se Faganelu posreči ustvariti podobo miru in duhovnosti. (Obdelava figur in kompozicijski koncept me spominja na italijanske predvojnne mojstre kot Carlo Carra in Mario Sironi.) Ta slika je najboljša v celi razstavi. Kadar Faganel prikaže pokrajino, ji vedno doda človeški element. V ozadju nakaže vas, cerkev ali poslopja. Tudi v sliki "Rdeča hiša" (št. 2) slutiš človeško prisotnost, čeprav ni v njej nobene osebe. Osvetljava in mojstersko podano večerno nebo govori o človeški minljivosti. Ta slika močno spominja na delo Fauvistov in posebno še na Vlaminck-a. Izjema je le "Kamniška Bistrica" (št. 27). To je za Kanadčana zanimivo posebno še ko se spomni na kanadsko "Group of Seven", ki je slikala ponajveč divjino brez figure in je prav v skici dosegla vrhunske stvaritve (Tom Thompson, Fred Varley).

Roberto ni kronist v časnikarskem pomenu besede. Je popolen umetnik, ki naravo in dogodke v njej opazi, jih umetniško analizira in brez sentimentalnosti slikarsko predstavi.

Njegova umetnost je ekspresionizem globoko čutečega človeka-pesnika. Iz njegovih slik žari skrb ne le za njegovo ožjo domovino, temveč tudi za naš planet kot tak.

Od Roberta, umetnika, moremo še mnogo pričakovati.

Viri: Roberto Faganel-Katalog 1988 printed by: SSTP-Ljubljana. Roma-Consociazione Turistica Italiana, Milano -1942.

ALBERTO FAGANEL - "BARBANA" - OLJE - 1988

IIIb.

JANEZ KOVAČIČ

Janez Kovačič se je rodil na Rakitni leta 1942. Na ljubljanski akademiji za likovno umetnost, kjer je bil sošolec Vide, je diplomiral leta 1968. Spopolnjeval se je na specialki za slikanje in promoviral leta 1975 kot magister na isti akademiji. Zdaj je zaposlen kot učitelj na ljubljanski šoli za grafiko.

Razstavljal je izredno mnogo v Avstriji, Italiji, Španiji in v Nemčiji. V njegovem življenjepisu čitamo, da jih je bilo samostojnih kar 60, skupinskih pa že čez 100 razstavi.

Znan je tudi kot organizator umetniških kolonij v Sloveniji. Bavi se še z grafiko in z vitražo. Živi v Brezovici

blizu Ljubljane.

Kovačič se je v tej razstavi predstavil z večjo zbirko olj. Glavna motivika teh del je krajina, potem žanr in tihožitje.

Kovačičevo slikarstvo je Faganelovi motivično podobno, saj kot prijatelja mnogo skupaj potujeta in ustvarjata. Je pa Kovačičevo delo stilno kot razpoložensko povsem drugačno. Kovačičevo krajino bi mogli primerjati delu slikarjev naše kanadske: "Group of seven", ker tudi on slika pokrajino ponajveč brez človeka. Zanimivo je to, če se spomnimo, da je Slovenija v primeri s Kanado zelo na gosto obljudena. Slovenski umetnik-pokrajinar ima doma lažjo nalogo kot n. pr. kanadski, ker je Slovenija motivično

bolj zanimiva in slikovita. Celo zelo poprečno izdelano sliko more ta slikovitost rešiti. Slovenska vas je vedno "pravilno" položena med hribe ali griče, cerkev z zvonikom je kompozicijsko vedno na "pravem" rezu, celo ceste in reke so tam kjer morajo biti kot da bi jih v panoramo narisal mojster arhitekt-urbanist.

Kompozicija slike je tako rekoč že rešena, slikarjeva naloga je le v tem, da jo prenese na platno. Zato se povprečen umetnik more zahtevni osebni interpretaciji motiva (brez katere je umetnost nemogoča) izogniti in vkljub temu ustvariti posrečeno sliko. (Kanadski pokrajinar stoji pred zahtevnejšim problemom, ker mora motivu dati lastno inovacijo in ga slikarsko prežvečiti. Motivika je v Ontariju slikovita in zanimiva ponajveč le v jezerskih okoliših kot so Muskoka, Kawarthas, Georgian Bay, Thousand Islands itd. Kanadska pokrajina ni tako razgledniško ljubka kot slovenska, je pa prostrana, divja, mogočna in so potrebni drugi umetniški prijemi).

Najboljše Kovačičeve krajine so tiste, kjer poda starodavne kmečke domačije, skednje, kozolce in mline. Izvrstne so tudi notranjščine kraških hiš s starodavnimi ognjišči, itd. Umetnik jih prikaže na poseben način. Poteza njegovega čopiča je risarska, prav taka je plastična modelacija, ki jo dosledno uvaja, zdaj v žanru ("Večerja" št. 14),

potem v tihožitju "Koruza" (št. 18) in še v portretu. V sliki "Trška gora" (št. 24) Kovačič najbrže nehote zaide na tisto stezo, na kateri se znajde vsaj enkrat v življenju, skoro vsak umetnik to je svoje delo približati ljudskemu okusu.

Umetniško visoko vredna je podoba "Sončnic" (št. 13). Ta motiv je zanesel v moderno umetnost slavni in nesrečni Vincent van Gogh, v slovensko pa Gojmir Anton Kos. Najdemo pa ta motiv tudi v ukrajinski in češki folklori. Ta slika je slikarsko rešena in so roža, olivne in rumene barve in njihov otenki v mojsterski harmoniji.

Zanimiva je kompozicija že tudi omenjene slike "Večerja" (št. 14) kjer umetnik prikaže družino petih ljudi okoli mize pri jedi. Ta izrazito ekspresionističen motiv sta pri nas obdelala že brata Kralja. V svetovni umetnosti pa Vincent van Gogh s kompozicijo: Jedci krompirja. Spomni se na Fr. Petkovška sliko "Doma" in je del bogate slovenske žanrske tradicije.

Najboljša Kovačičeva slika na tej razstavi je tihožitje "Koruza" (št. 18). Kovačič v tej umetnini z velikim znanjem in občutjem poveže na mizo položeno posodje, steklenico, zličkano koruzo, slamnik in še druge predmete pred dekorativnim ozadjem v enoto, ki diši po gostoljubni domači kuhinji in dobrih ljudeh.

Med uspešna dela spadajo še "Stari mlin" (št. 16), "Vinograd v jeseni" (št. 11), "Stara hiša v Friuli" (št. 12) in posebno se "Breze" (št. 9).

Ta motiv je mojstersko obdelal že R. Jakopič in je kanadskemu Slovencu silno pri srcu, saj si ontarijske pokrajine brez javorja ali breze skoro ni zamisliti.

Iz Kovačičevih pokrajin žari ljubezen do rodne zemlje, do slovenskih ljudi in slovenskih navad. Je trdno povezan s svojo zemljo in na kulturo slovenske dežele, ki je pristna tudi zato ker je izšla iz preprostega kmečkega ljudstva.

Kovačič slika in upodablja posebnosti slovenske zemlje kot so: znamenja, kozolci, mline; torej tiste relikvije katerim industrijski razvoj, ekološka zastrupitev in še drugi številni pritiski danes grozijo obstoj in bodočnost!

Obiskov slovenskih pevcev in umetnikov smo v Torontu vedno veselili. Želimo si jih v bodočnosti še več, saj je postranski rezultat umetnosti tudi v tem, da ljudi zbližava in jih duševno obogati.

Viri: Janez Kovačič: Katalog. SSTP Ljubljana 1988.

Franc Sijanec: Sodobna slovenska likovna umetnost. Maribor 1961.

JANEZ KOVAČIČ : "TIHOŽITJE S KORUZO" - OLJE 1988

BITI ČLAN HRANILNICE JE V KORIST TEBI
IN V POMOČ PRIJATELJU

SLOVENSKA HRANILNICA IN POSOJILNICA
JANEZA E. KREKA V TORONTU

Vam nudi vrsto bančnih uslug. Pogoji za raznovrstna posojila so zelo ugodni. Obresti na hranilne vloge so konkurenčne.

PREMISLI - POSTANI ČLAN

URADNE URE

646 EUCLID AVENUE	TEL. 532-4746
PONEDELJEK - SREDA	10 a.m. - 4 p.m.
TOREK, ČETRTEK, PETEK	10 a.m. - 8 p.m.
SOBOTA	10 a.m. - 1 p.m.
747 BROWN'S LINE	TEL. 252-6527
TOREK	5 p.m. - 8 p.m.
ČETRTEK, PETEK	1 p.m. - 8 p.m.
SOBOTA	9 a.m. - 12 noon

FATHER JOSEPH DORSEY, CSB ODŠEL V VEČNOST.

V Rochestru, N.Y., je 28. decembra 1988 v 73. letu starosti umrl velik prijatelj slovenskih beguncev, Baziljanec, priznani profesor angleščine na torontski univerzi (St. Michael's College), rev. Joseph Dorsey CSB. V svojem mladostnem zanosu je pomagal študentom na vseh področjih, kjer je le mogel. Bil je odličen učitelj in mentor. S prikupnim značajem je znal pridobiti slehernega sočloveka. Naši skupini je od leta 1949 dajal brezplačno na razpolago prostore za razne sestanke, predavanja in prireditve. Leta 1961 je prevzel odgovorno mesto ravnatelja na St. John Fisher College-u v Rochestru. Od leta 1981, ko je stopil v pokoj, pa je zagnano opravljal dušno-pastirske dolžnosti na fari Irondequoit N.Y. (predmestje Rochestra) vse do meseca avgusta lanskega leta, ko je obolel. Molimo, naj mu Pravični stotero poplača vsa njegova dobrota in v miru božjem naj počiva do vstajenja!

Časi se spreminjajo!

Ljubljanska Mladina je kljub prepovedi partijskih organov objavila intervju s princem Aleksandrom Karadjordjevičem, sinom pok. kralja Petra II. Aleksander je bil do nedavnega častnik v britanski armadi, sedaj pa živi kot gospodarstvenik v Londonu. V razgovoru je omenil, da bi vpostavljal v Jugoslaviji monarhijo po španskem vzorcu, da bi takoj vzpostavil parlamentarno demokracijo in si prizadeval za skorajšnji pristop Jugoslavije k Evropski skupnosti. Za Miloševića je izjavil, da je to pač izraz položaja, da je nekdo izpolnil politično praznino, ki je nastopila po Titovi smrti, da pa je njegov pojav kontraproduktiven in ne obeta izhoda iz sedanje krize.

Mladina je objavila tudi anketo med mladino na vprašanje, kakšni so izgledi za obnovo monarhije. Zavedati se je treba, da so odgovarjali samo mladi, ki so se rodili že v sedanjem režimu in da nimajo nobenega osebnega izkustva iz dobe monarhije. Sicer bi samo 6% pozdravilo obnovo monarhije, toda 49% je izrazilo mnenje, da monarhija ne bi mogla biti slabša kot je sedanje stanje.

STOPICANJE NA BREGU RUBIKONA

Avstrijski časnikar Günther Lehofer je tako označil položaj Slovenije v svojem komentarju, ki ga je objavil graški časopis *Kleine Zeitung* 11. januarja t.l. V starem Rimu ni smela nobena oborožena armada prestopiti rečice Rubikon, v Sloveniji pa je zamenjala armado ustanovitve še kake druge politične stranke poleg komunistične.

Komunisti so sicer dovolili raznim skupinam, da vstopijo v Socialistično zvezo delovnega ljudstva (n.pr. Kmečki zvezi, ki je v kratkem času organizirala tretjino slovenskih kmetov), toda vodstvo si pridržuje slej ko prej komunistična partija. Četudi ima SZDL prezidij kakih 30 članov, ki smejo bolj ali manj svobodno razpravljati, prihajajo odločitve od zunaj, od partije. Tudi ustanovitve nove Slovenske demokratske zveze ne pomeni, vsaj zaenkrat še ne, ustanovitve nove politične stranke. Rudi Seligo, predsednik Slovenskega društva pisateljev, si želi mirnega prehoda od enopartijskega sistema v večstrankarskega in vidi možnost v obnovi prvotne Zveze, ki je poznala še več samostojnih strank, ki pa jo je seveda komunistična partija kmalu popolnoma obvladala. Dolgoročno rešitev more prinesiti samo sprememba ustave. Demokratska zveza si bo prizadevala izdelati predlog za tako ustavo.

Uresničevanje parlamentarne demokracije bi približalo sicer Slovenijo Evropi, toda oddaljilo bi jo od ostalih delov Jugoslavije. Vendar vztrajajo vsi Lehoferjevi intervjuvanci (predsednik Kmečke zveze Ivo Oman, sociolog Dimitrij Rupel in Rudi Seligo), da ostane Slovenija del Jugoslavije. Izrazili so tudi mnenje, da

SLOVENSKA PRETEKLOST IN POLPRETEKLOST V NOVIH OBŠIRNIH ROMANIH LEVA DETELA

Na Dunaju živeči slovenski pisatelj in publicist Lev Detela, ki deluje tudi v nemščini, je v zadnjem času dokončal več zanimivih in aktualnih slovenskih del z izrazito zgodovinskimi obeležji.

V bogato opremljeni avtobiografski knjigi "ČASOMER ŽIVLJENJA", ki obsega nad 250 strani in je v dveh izdajah (broširano ter vezano v platno) sredi leta še z letnico za 1987 izšla pri Slovenski kulturni akciji v Buenos Airesu, posega Detela v bližnjo polpreteklost. V posebni perspektivi, z očmi otroka od spodaj navzgor, opisuje propad stare slovensko-jugoslovanske družbe (Detelov stari oče je bil v kraljevini Jugoslaviji prvi državni tožilec, nekateri sorodniki pa posestniki) ter grozljivi konec zadnje vojne na fronti med Nemci ter sovjetsko-bolgarskimi četami na skrajnem slovenskem vzhodu. Kolektivizacija kmečke zemlje, stalinizem, graditev tovarn in prog, novo oblikovanje šolskih vprašanj, prisile na gimnaziji in univerzi ter postopen začetek spraševanja vesti z ozirom na pobite domobrnce in s

tem povezano etiko (oziroma netiko) Revolucije, so nekatere ključne teme izredno zanimivo in literarno napisane knjige, ki se izteče z odhodom Leva Detela in Milene Merlak na Dunaj v letu 1960. Pisatelj pa je že napovedal izdajo nadaljevanja pričujoče knjige, ki bo pod naslovom "ZAPREDENINA MED DVEMA STOLOMA" na kritičen način obravnavala predvsem nekatere osnovne probleme v slovenskem zamejstvu in zdomstvu ter nakazala svetovljansko izkušnjo boja za uveljavitev lepe slovenske besede v širšem svetu ob upoštevanju utemeljene dvojezičnosti.

Pred izidom je tudi Detelov roman "DUNAJSKI VALČEK ZA IZGUBLJENO PRETEKLOST", ki bo izšel v Trstu. Prednatis je kot podlistek izhajal v tržaškem tedniku "NOVI LIST" in zbudil precejšnjo pozornost pri bralcih tokraj in onkraj meje. V delu obravnava pisatelj zadnja obdobja avstro-ogrske monarhije, problematiko plemiških družin na Slovenskem, posega pa tudi v druge svetovne vojne in v današnjost, saj

na primeru na pol slovenskega grofa, ki živi na Dunaju, ter z aktualnim portretom zadnje avstroogrske cesarice Cite prikaže slovensko preteklost in sedanost na popolnoma nov in suveren način, v katerem je slovenski narod skozi celotno zadnje tisočletje resničen evropski vezni člen s specifično in samo njemu lastno obliko.

Pri Mohorjevi založbi v Celovcu bo leta 1989 izšel Detelov nagradi zgodovinski roman o koncu poganstva med Slovenci, o pokristjanjenju iz Salzburga ter o knezu Borutu, ki je osrednja oseba dela, ki mu je avtor dal naslov

"STISKA IN SIJAJ SLOVENSKEGA KNEZA".

Detela piše poleg tega tudi roman o Venetih kot možnih prednikih slovenskega naroda, medtem ko bo v drugem romanu posegel v skrivnost celjskih grofov, oziroma knezov na primeru dogajanja v 14. stoletju. Že leta 1974 je pri celovski Mohorjevi založbi izdal poetični srednjeveški roman "MARIJIN MOJSTER", zato mu tudi to obdobje ni tuje.

ZAHVALA

Namesto cvetja na grob in v spomin na pokojnega dr. Cirila Žebota so do sedaj darovali v tiskovni sklad S.D. sledeči:

Dr. Jože Planinšič, Pittsburgh	\$ 200.-
Dr. Rudolf Čuješ, Antigonish, N.S.	100.-
Dr. Kalist Langerholz, Chicago	100.-
4 N.N. iz Washingtona,	200.-
Dr. Mate Roessmann, Cleveland	100.-
Dr. Uroš Roessmann, Cleveland	100.-
L.K. New York,	50.-
V.J. Washington,	50.-
V.Z. Cleveland,	70.-
G. Lojze Gregorič, Chicago	100.-

Uredništvo se vsem darovalcem iskreno zahvaljuje.
Podpirajmo glasilo "Slovenska država"!

IMAM TRI SINOVE

Tone Kuntner

Imam tri sinove,
tri mlade junake,
tri korenjake,
tri poštenjake,
tri zlate fante;

zapisal sem svet jim,
zapisal srce,
nič niso vzeli,
nič niso vzeli
od starca betežnega;

eden je v Kanadi,
eden v Nemčiji,
eden v Avstraliji.

so vprašanja zaščite človeških pravic in pluralizma v republikah manj sporna kot narodnostno vprašanje. Po mnenju Lehoferja so si partija in oporečniki edini v tem, da mora priti do spremembe in da se mora Slovenija bolj približati Evropi.

*Zemljepisna uganka. V kateri deželi ima upokojeni čuvaj kaznilnice trikrat večjo pokojnino kot upokojeni vseučiliški profesor; kje stane liter mineralne vode na severu države isto kot liter gojenega vina na jugu; kje prejema tretjina prebivalstva dohodke, ki niso zadostni niti za življenjski minimum, pa kljub temu izkazuje večina gostilen, hotelov in trgovin velikanske prodaje? Odgovor - Jugoslavija.

Profesor dr. DOLAR-MANTUANI
dobila javno priznanje:

Kanadski geolog Chris Rogers, ki se je vrnil s prestižnega letnega kongresa T.R.B. (Transportation Research Board) v Washingtonu, je povedal, da je bila tam naznanjena smrt dr. Dolar-Mantuani in da so ji posvetili "eno minutni molk"

(Nemo propheta in patria sua!)

ŽUPNIJSKA HRANILNICA in POSOJILNICA "SLOVENIJA"

Vam nudi razne finančne usluge: Posojila za hiše, avtomobile, potovanja, študij itd. Vsi prihranki pa se obrestujejo po najvišji možni stopnji.

POSLUŽITE SE NAŠE SLOVENSKE
FINANČNE USTANOVE!

URADNE URE

na 618 Manning Ave. Toronto	Tel.: 531-8475
Torek - sredo	10 a.m. - 3 p.m.
Četrtek - petek	10 a.m. - 8 p.m.
Sobota	10 a.m. - 1 p.m.
na 739 Brown's Line, Toronto	Tel.: 255-1742
Torek - sredo	10 a.m. - 3 p.m.
Četrtek - petek	1 p.m. - 8 p.m.
Sobota	10 a.m. - 1 p.m.
v Hamiltonu pri sv. Gregorju Velikem	Tel.: 561-9952
Vsak petek od 4h do 8h zvečer.	

Sobota od 10 a.m. do 1 p.m.